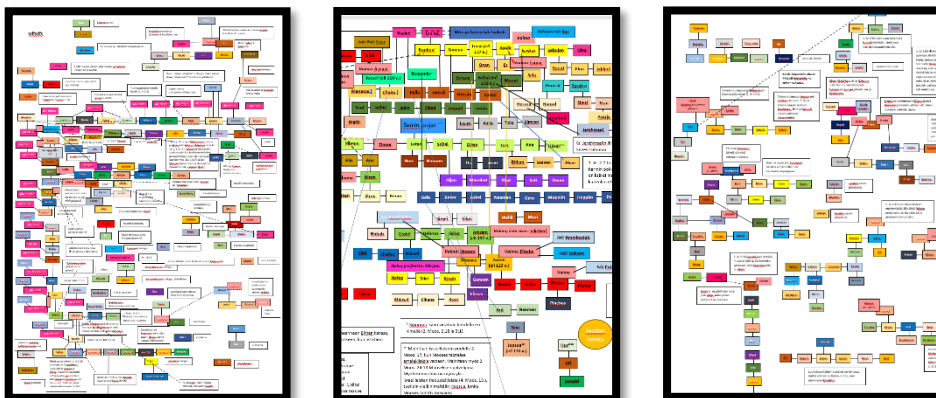

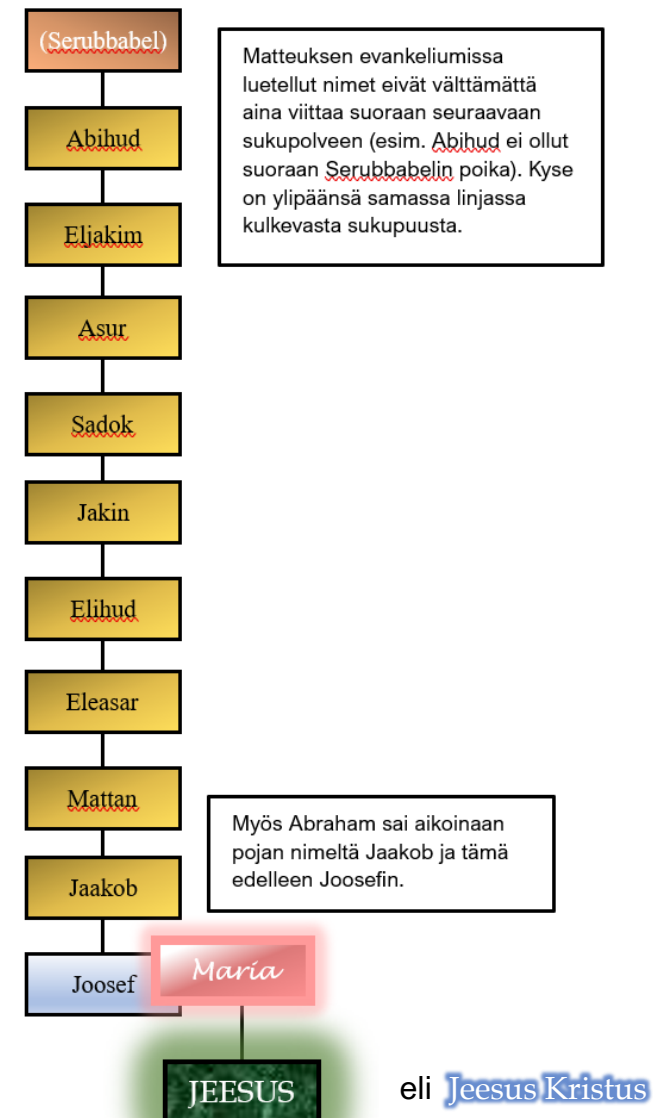
ALUSTUS

Uusi testamentti on periaatteessa itsenäinen kokonaisuutensa, jota voi kristittyinä opiskella myös sellaisenaan. UT:a on kuitenkin huomattavasti mielekkäämpää tarkastella, kun hahmottaa UT:n yhteyden Vanhaan testamenttiin. Toisin sanoen UT on selkeä, suora jatkumo VT:lle, jonka sisäistäminen tarjoaa paremmat edellytykset oikeasti *ymmärtää* UT:a. Jo edellisellä sivulla kuvattu Jeesuksen sukulaissuhde juutalaisten kuninkaisiin ilmentää vahvaa, teknistä yhteyttä VT:iin ja juutalaisuuteen ylipäänsä: kristinusko ei syntynyt tyhjästä, vaan taustalla vaikutti laaja historiallinen, kulttuurinen ja etninen kehityskulku.

Matteuksen evankeliumi on ensimmäinen UT:n neljästä kanonisesta evankeliumista, joissa kuvataan Jeesuksen ihmeellinen elämä (on olemassa myös Raamattuun kuulumattomia apokryfisiä evankeliumeja, joista tunnetuin on Tuomaan evankeliumi). Matteuksen evankeliumi alkaa Jeesuksen sukuun käsittelyllä Abrahamista saakka. Suurin osa sukupuusta perustuu VT:iin (ks. edellä), mutta lähemmäksi Jeesusta tultaessa mainitaan edelleen useita nimiä, jotka ovat kokonaan uusia. Nämä eritellään oikealla olevassa kaaviossa (ks. erillinen tiedosto UT:n sukupuusta, missä Serubbabel on viimeisimpänä mainittu).

Otteita erillisistä tiedostoista, joissa käsitellään VT:n sukuhaaroja.

Kun otetaan huomioon, että UT perustuu ennen kaikkea Jeesukseen Kristukseen, yhteys VT:iin ei ole ainoastaan genealoginen. VT:ssa on esimerkiksi useita profetiakirjoja ja edelleen niissä esiintyviä mainintoja tulevasta Messiaasta, joita voidaan pitää selvinä viittauksina Jeesukseen. Seuraavassa esitellään joitakin näistä (yksittäisten, suoraviivaisten huomioiden ohella on tehtävissä myös mielenkiintoisia, VT:n kirjojen sisältöön laajemmin perustuvia tulkintoja² Jeesuksen tulemisesta ja merkityksestä Herran lähettämänä pelastajana).

- Jesajan kirjan kohdassa 7:14 todetaan, kuinka Herra on antava merkin: *”Neitsyt tulee raskaaksi ja synnyttää pojan ja antaa hänelle nimen Immanuel³.”*
- Jesajan kirjan luvussa 53 kuvataan mies, joka *”kärsi rangaistuksen, jotta meillä olisi rauha. -- Herra pani meidän kaikkien syntivelan hänen kannettavakseen. -- Häntä piinattiin, ja hän alistui siihen, ei hän suutansa avannut. Ahdistuksensa jälkeen hän näkee valon, ja Jumalan tunteminen ravitsee hänet.”*
- Jeremian kirja 33:15: *”-- Daavidin suvusta nousee Vanhurskas Verso. Hän saattaa maassa voimaan oikeuden ja vanhurskauden.”*
- Miikan kirjan luvussa 5 on profetia, jossa kerrotaan Betlehemistä nousevan Messias: *”Sinä Betlehem, sinä Efrata, sinä olet pienin Juudan sukukuntien joukossa! Mutta sinun keskuudestasi nousee Israelille hallitsija. Hänen juurensa ovat muinaisuudessa, ikiaikojen takana. Herra jättää Israelin vain siksi ajaksi, kun synnyttäjä synnyttää. Sitten israelilaisten luokse palaavat heidän jäljelle jääneet veljensä. Hallitsija on nouseva ja kaitseva heitä Herran voimalla. Herra, hänen Jumalansa, antaa hänelle vallan ja kunnian. He saavat elää rauhassa, sillä hänen valtansa ulottuu maan ääriin saakka. Hän tuo rauhan...”*

Näiden ohella jo⁴ Mooseksen 5. kirjan kohdassa 18:15 esitetään kuvaus, jota voidaan luonnollisesti pitää viittauksena Jeesukseen: *”Herra, teidän Jumalanne, antaa veljenne joukosta nousta profetan, joka on minun kaltaiseni. Häntä teidän tulee kuunnella.”* Niin ikään 1. Samuelin kirjassa kohdassa 13:14 mainitaan, kuinka kuningas Saul ei ilmennä riittävästi Jumalan tahtoa: *”Mutta nyt kuninkuutesi ei enää pysy, vaan Herra etsii mielensä mukaisen miehen ja määrää hänet kansansa hallitsijaksi, koska et noudattanut Herran käskyä.”* Edelleen,

² VT:ssa esiintyy paljon väkivaltaa sekä korostuu materian merkitys valtaapitävien keskuudessa. Mooseksen kirjoissa Jumalan lait ovat hyvin ankaria. Esim. 5. Moos. 13:10-11 todetaan laki, määräys tai säädös väriin jumalien palvonnasta: *”...Heitä itse ensimmäinen kivi, ja sinun perässäsi tulkoot kaikki muut. Kivittäkää hänet kuoliaaksi, sillä hän yritti viekoitella teitä luopumaan Herrasta, Jumalastanne, joka vei teidät pois Egyptistä, orjuuden maasta.”* Lisäksi massiivinen, kuningas Salomon temppeli rakennettiin Herran toiveesta ylleiseksi, mm. kultaa ja pronssia sisältäväksi pyhätköksi. Sitä vastoin voimakkaana kontrastina edelliselle, Jeesuksen oppeihin kuuluu tunnetusti reflektiova pohdinta ”ensimmäisen kiven heittämisestä” sekä omaisuudesta luopuminen, vaatimattomuus ja laupeus. Kun UT:n tuntee sisällöllisesti pääpiirteittäin, VT:a opiskeltaessa tulee usein tunne, kuinka kaikki on lopulta johdatusta; Jumalan pojan on viimein määrä tuoda rauha, rakkaus ja oikeudenmukaisuus.

³ Immanuel tarkoittaa *meidän kanssamme on Jumala*, joka vertauskuvallisesti sopii Jeesukseen.

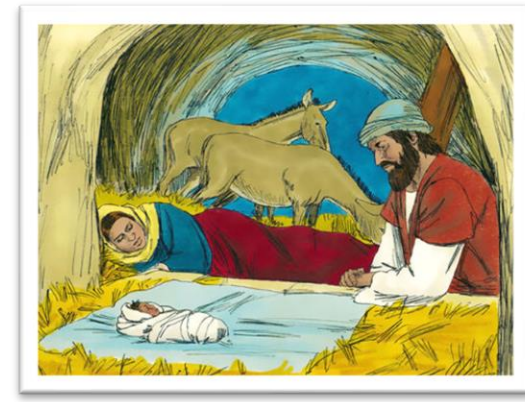
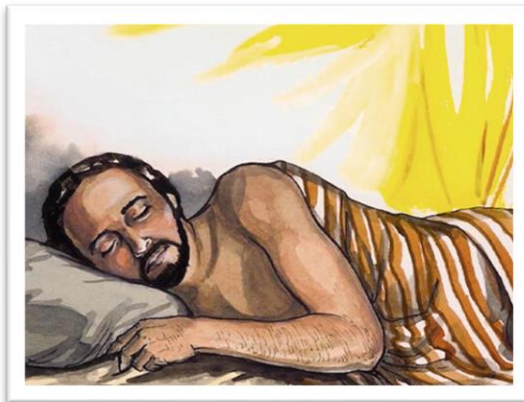
⁴ Heparalaisen Raamatun eli Tanakin ensimmäinen osa koostuu Mooseksen viidestä kirjasta, jotka edelleen muodostavat Tooran. Näin ollen oletettu viittaus Jeesukseen tapahtuu jo Raamatun ensimmäisissä kirjoissa, juutalaisuuden ytimessä.

Sananlaskujen kirjan 30 luvun kirjoittaja Agur pohtii maailman syntyä ja kysyy: *”Mikä on hänen nimensä, mikä hänen poikansa nimi? Sinä tiedät kyllä.”*

VT:ssa on siis sukulaisuussuhteiden ohella useita kohtia, joilla on suora tai epäsuora yhteys paitsi Jeesukseen myös UT:iin yleisesti: VT ja UT muodostavat yhdessä laajemman, holistisen kirjojen yhteenliittymän – Raamatun. Olisi näin ollen erityisen tärkeää ja hedelmällistä, että juutalaiset voisivat tutustua yhä lisää UT:iin VT:n suorana, kiistattomana ja merkittävänä jatkumona. Vastavuoroisesti olisi kristityille opettavaista perehtyä edelleen VT:iin ymmärryksen lisäämiseksi paitsi oman uskontonsa kehityksestä myös juutalaisuudesta.

MATTEUKSEN EVANKELIUMIN KAANON – JEESUKSEN KRISTUKSEN ELÄMÄ

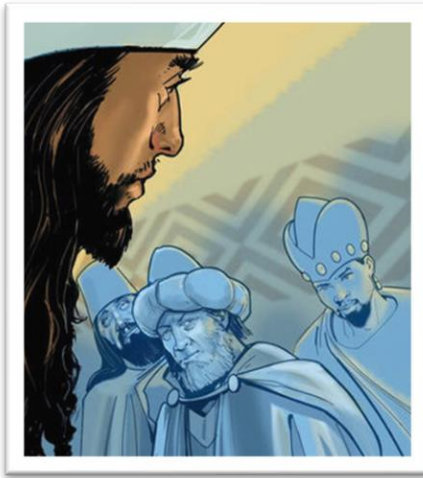
Maria – tuleva Jeesuksen äiti – oli Joosefin kihlattu. Heidän avioliittoaan ei ollut vielä vahvistettu, mutta Maria oli tästä huolimatta raskaana: Pyhä Henki oli tämän tehnyt. Joosef kunnioitti lakia, ja raskauden vuoksi hän aikoi purkaa kihlauksen. Herran enkeli kuitenkin ilmestyi Joosefille tämän unessa. Enkeli ilmoitti Joosefille, että Mariassa sikiävä on lähtöisin Pyhästä Hengestä. Tämän johdosta Joosef voisi edelleen solmia avioliiton Marian kanssa. Enkeli myös ohjeisti Joosefia antamaan poikalapselle nimeksi Jeesus⁵. Hän nimittäin pelastaa kansansa sen synneistä. Sittemmin Jeesus syntyi Juudean Betlehemissä.

⁵ Jeesus on kreikkalainen muoto hepreankielisestä nimestä Joosua, joka merkitsee ”Herra pelastaa” (alkuperäiskielet; VT – heprea, UT – kreikka).

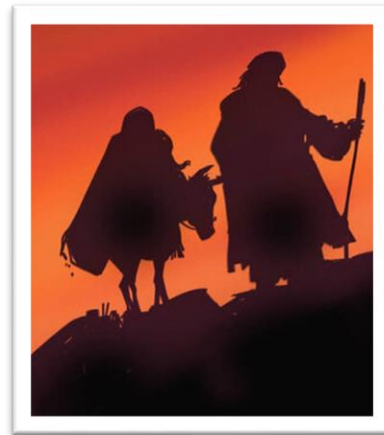
Jeesuksen syntymän jälkeen Jerusalemiin saapui idästä tietäjiä – itämaan tietäjät. He olivat nähneet taivaalla tähden, joka osoitti juutalaisten kuninkaan syntyneen. Itämaan tietäjät halusivat osoittaa kunnioitustaan tapahtumalle ja kääntyivät Juudean⁶ kuninkaan, Herodeksen puoleen. He kertoivat, että profetian mukaan Betlehemistä lähtee hallitsija, joka "on kaitseva kansaani Israelia". Kuningas Herodes pelästyi tietoa yhdessä Jerusalemin kanssa. Herodes antoi itämaan

tietäjille tehtäväksi selvittää Jeesuksen olinpaikka, jotta kuningas voisi itsekkin osoittaa hänelle kunnioitustaan.

Itämaan tietäjät lähtivät matkaan. He seurasivat taivaalle noussutta tähteä, kunnes se pysähtyi. Tällöin tietäjät näkivät talon, jonka sisällä he näkivät lapsen ja tämän äidin Marian. Tietäjät kumarsivat lasta sekä antoivat hänelle arvokkaita lahjoja.

Jumala kuitenkin varoitti tietäjiä unessa palaamasta enää Herodeksen luo. Niinpä tietäjät palasivat takaisin omaan maahansa toista reittiä...

⁶ Juudea oli Herodeksen aikana Rooman valtakunnan alaisuudessa.

Itämaan tietäjien lähdettyä Herran enkeli ilmestyi Joosefille unessa. Enkeli kehotti Joosefia pakenemaan Egyptiin yhdessä Marian ja lapsen kanssa, koska Herodes aikoi etsiä heidät surmataksaan lapsen. Egyptissä olisi pysyttävä niin kauan, kunnes toisin ilmoitetaan. Herättyään Joosef lähti heti perheensä kanssa kohti Egyptiä, missä he lopulta olivat Herodeksen kuolemaan saakka.

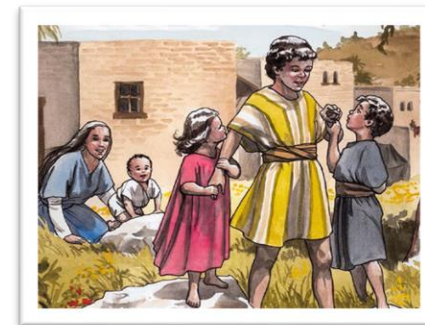
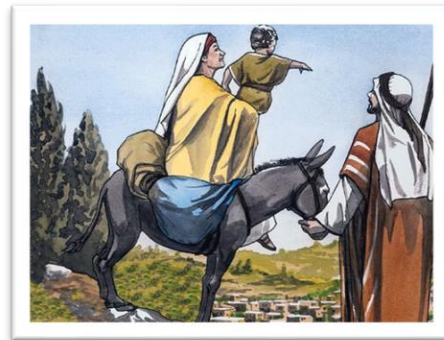
Herodes huomasi pian, että itämaan tietäjät eivät olleetkaan toimineet hänen käskynsä mukaisesti, vaan

olivat jättäneet palaamatta hänen luokseen. Kuningas raivostui: hän antoi käskyn surmata Betlehemissä olevat poikavauvat.

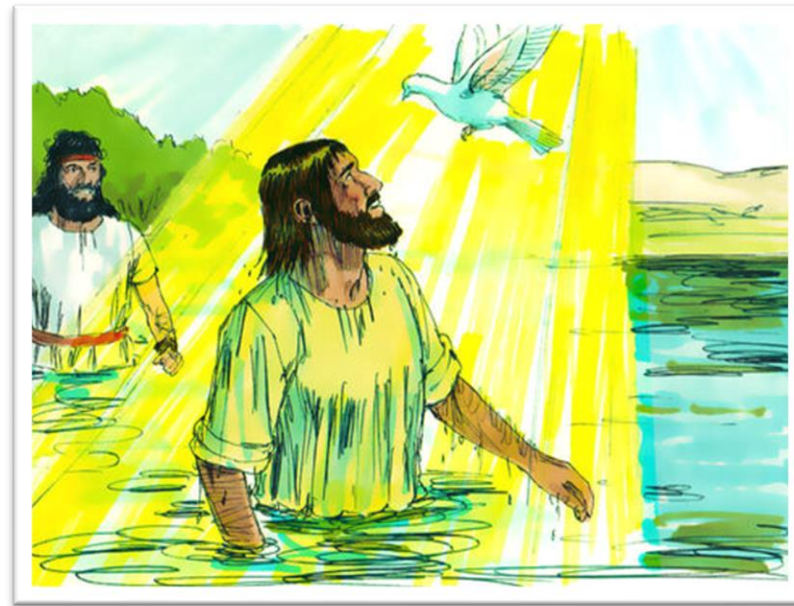
Myöhemmin Herodeksen kuoltua, Herran enkeli ilmestyi jälleen Joosefille unessa. Nyt enkeli ilmoitti, että Israeliin oli mahdollista palata. Herodeksen poika Arkelaos oli kuitenkin tätä nykyä kuningas, minkä vuoksi Joosef ei uskaltanut palata Juudeaan. Vielä uuden ohjeen unessa

saatuaan Joosef suuntasi perheineen Galileaan ja siellä edelleen kaupunkiin, jonka nimi on Nasaret.

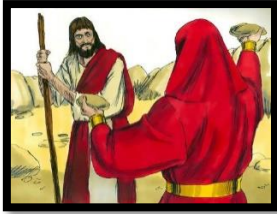

Aikuisena Jeesus saapui Galileasta Jordan-joelle Johanneksen kastettavaksi. Johannes Kastaja ei aluksi pitänyt itseään tähän kelvollisena, koska Jeesus oli profetian mukaan häntäkin "väkevämpi", eikä Johannes kokenut olevansa riittävä edes riisumaan kenkiä Jeesuksen jalasta. Jeesus kuitenkin suostutteli Johannes Kastajan toimittamaan kasteen, jotta Jumalan tahto vanhurskaudesta täyttyisi.

Heti kasteen jälkeen Jeesus näki Jumalan hengen laskeutuvan päällensä. Taivaista kuului ääni: *"Tämä on minun rakas Poikani, johon minä olen mieltynyt."*

Matteuksen evankeliumi jatkuu kuvauksella siitä, kuinka kiusaaja – Paholainen – koettelee Jeesusta erämaassa. Paholainen aloitti kiusaukset Jeesuksen neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä kestäneen paastoamisen jälkeen. Nämä kiusaukset kuvataan seuraavaksi.

Ensimmäiseksi Paholainen sanoi Jeesukselle:

– "Jos kerran olet Jumalan Poika, niin käske näiden kivien muuttua leiviksi."

Tähän Jeesus vastasi:

– "On kirjoitettu: 'Ei ihminen elä ainoastaan leivästä, vaan jokaisesta sanasta, joka lähtee Jumalan suusta.'"

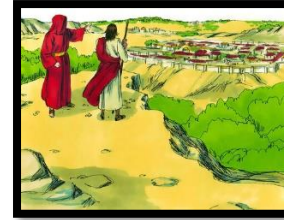

Toiseksi Paholainen vei Jeesuksen pyhään kaupunkiin temppelein muurin reunalle ja sanoi:

– "Jos kerran olet Jumalan Poika, niin heittäydy alas. Onhan kirjoitettu: 'Hän antaa enkeleilleen käskyn. He kantavat sinua käsillään, ettet loukkaa jalkaasi kiveen.'"

Tähän Jeesus vastasi:

– "On myös kirjoitettu: 'Älä kiusaa Herraa, Jumalaasi.'"

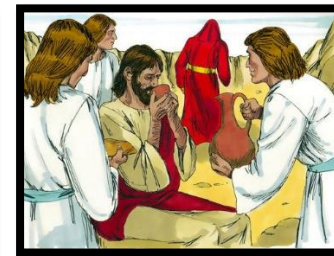

Kolmanneksi Paholainen vei Jeesuksen korkealle vuorelle, mistä saattoi nähdä maailman valtakunnat ja niiden loiston. Paholainen sanoi:

– "Kaiken tämän minä annan sinulle, jos polvistut eteeni ja kumarrat minua."

Tähän Jeesus vastasi:

– "Mene pois, Saatana! On kirjoitettu: 'Herraa, Jumalaasi, sinun tulee kunnioittaa ja ainoastaan häntä palvella.'"

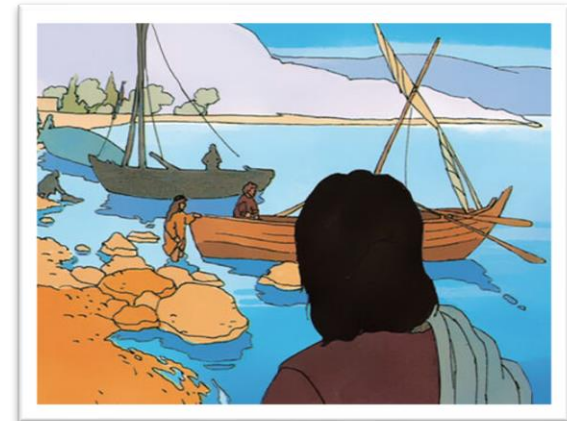

Tämän jälkeen Paholainen jätti Jeesuksen rauhaan. Jeesuksen luokse tuli enkeleitä häntä palvelemaan.

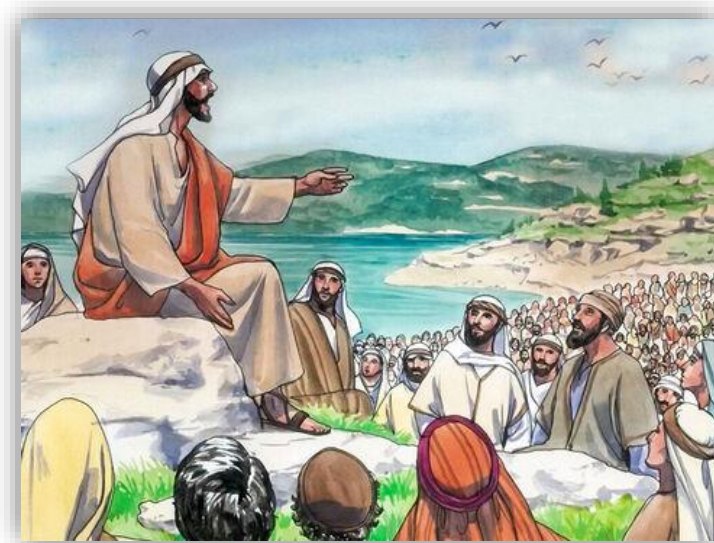
Jeesus sai kuulla, että Johannes Kastaja oli vangittu (tapahtumasta kerrotaan erikseen tuonnempana). Tämän jälkeen Jeesus siirtyi Nasaretista pois Galileaan, tarkemmin sanottuna Kapernaumiin. Tämä ilmensi jälleen erästä profetiaa siitä, kuinka Galilean pimeydessä asuva muukalaiskansa näkisi suuren valon. Tästä lähtien Jeesus julisti: *"Kääntykää, sillä taivasten valtakunta on tullut lähelle."*

Galileanjärven rannalla Jeesus tapasi kalastajia, joista tulisi hänen ensimmäisiä opetuslapsiaan. Jeesus pyysi ensin mukaansa veljeksiä Simonia (tunnetaan myös Pietarina) ja Andreasta, jotka lähtivät seuraamaan Jeesusta. Jonkin matkaa kuljettuaan Jeesus kohtasi kaksi muuta kalastajaa, Jaakobin ja Johanneksen. Hekin olivat veljeksiä. Jaakob ja Johannes alkoivat myös seuraamaan Jeesusta.

Jeesus kulki ympäri Galileaa: hän julisti Jumalan valtakunnan ilosanomaa sekä paransi ihmisten sairauksia. Jeesuksen perässä kulki suuri joukko, johon kuuluvat olivat tulleet paitsi Galileasta myös mm. Jerusalemissa ja Jordanjoen toiselta puolen.

VUORISAARNA

Kansanjoukot seurasivat Jeesusta. Tämän nähdessään Jeesus nousi vuorelle, istuutui ja alkoi opettaa. Hän esitti ensimmäiseksi seuraavat asiat autuudesta.

"Autuaita ovat..."

- *"...hengessään köyhät, sillä heidän on taivasten valtakunta."*
- *"...murheelliset, he saavat lohdutuksen."*
- *"...kärsivälliset, he perivät maan."*
- *"...ne, joilla on vanhurskauden nälkä ja jano: heidät ravitaan."*
- *"...ne, jotka toisia armahtavat, heidät armahdetaan."*
- *"...puhdassydämiset: he saavat nähdä Jumalan."*
- *"...rauhantekijät: he saavat Jumalan lapsen nimen."*
- *"...ne, joita vanhurskauden vuoksi vainotaan: heidän on taivasten valtakunta."*

Lopuksi Jeesus totesi, että *”Autuaita olette te, kun teitä minun tähteni herjataan ja vainotaan ja kun teistä valheellisesti puhutaan kaikkea paha. Iloitkaa ja riemuitkaa, sillä palkka, jonka te taivaissa saatte, on suuri. Niinhän vainottiin profettojakin, jotka elivät ennen teitä.”* Tämän jälkeen Jeesus jatkoi opettamista käyttäen paljon vertauksia.

Jeesus opettaa, että ihmiset ovat maan suola. Jos suola itsessään menettää makunsa, ei makua enää ole lainkaan. Näin suolasta tulee tarpeetonta, se heitetään pois ja toiset tallovat sen jalkoihinsa. Niin ikään ihmiset ovat maailman valo. Sitä ei pidä laittaa vakan alle, vaan lampunjalkaan, jotta valo loistaisi ympärilleen.

Taivasten valtakunta aukeaa niille, jotka noudattavat Jumalan tahtoa paremmin kuin lainopettajat ja fariseukset. Sitä, joka jättää laista pois yhdenkin käskyn ja siten opettaa, kutsutaan taivasten valtakunnassa vähäisimmäksi. Kun oikeaa lakia noudatetaan ja sitä opettaa, kutsutaan tätä taivasten valtakunnassa suureksi.

Yksi käskyistä kuuluu: älä tapa. Tappaja ansaitsee oikeuden tuomion. Jeesus kuitenkin lisää, että jo vihan tunne veljeä kohtaan ansaitsee oikeuden tuomion. Ennen uhrilahjan viemistä alttarille on aina sovittava ensin veljensä kanssa. Vastapuolelle on tarjottava sovintoa ennen oikeudenkäyntiä, koska muutoin hän saattaa luovuttaa toisen tuomarille ja tuomari vartijalle, joka telkeää toisen vankilaan. Sieltä ei pääse pois, ennen kuin on maksanut kaiken ”viimeistä kolikkoa myöten.”

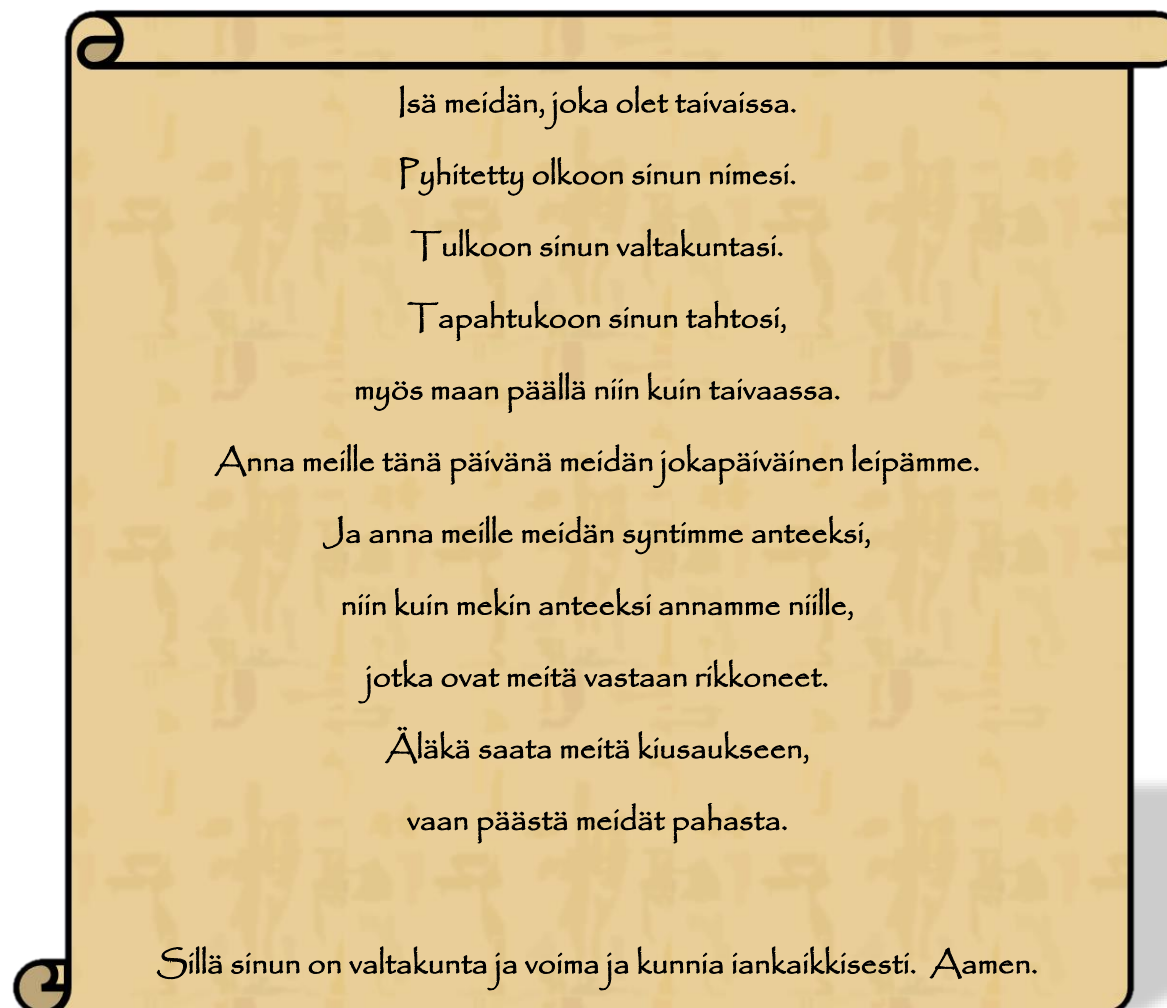
Yksi käskyistä kuuluu: älä tee aviorikosta. Jeesus painottaa, että jo naisen katsominen himokkaasti aiheuttaa aviorikoksen sydämässä. Lisäksi eroamisen ei pitäisi tapahtua vain oman tahtomisen ja ilmoituksen kautta. Joka näin tekee, syyllistyy itse aviorikokseen. Ainoastaan vaimon haureus on peruste avioerolle. Aviorikoksen tekee myös se, joka nai miehensä hylkäämän naisen.

Jeesus opettaa, että myöntämiset tai kieltämiset erillisen vahvistamisen kautta ovat turhia. Ei pidä vannoa sen enempää taivaan kuin maan kautta. Älä tee väärää valaa -käskyä pitää noudattaa niin, että vastaa asioihin selvästi kyllä tai ei – erikseen vannomatta.

Vihamiehiä kuuluu rakastaa. Aiemmin on opetettu, että ”silmä silmästä, hammas hampaasta”. Jeesus kuitenkin opettaa: älkää tehkö pahalle vastarintaa. Jos joku lyö oikealle poskelle, käännä hänelle vasenkin poski. Jos joku yrittää viedä paidan, anna tälle viittasikin. Vainoojien puolesta on rukoiltava, jotta olisi taivaallisen Isän lapsi.

”Jos te tervehditte vain ystäviänne, mitä erinomaista siinä on? Eivätkö pakanatkin tee niin?”

Omia hurskaita tekoja (köyhien auttaminen, paastoaminen ja rukoileminen) ei kuulu tuoda ihmisille julki. Se on tekopyhää. Taivaan Isä nimittäin näkee kaiken – kaikki salaisuudet. Rukoilun itsessään ei muutenkaan pidä olla tyhjiä sanoja. Jeesus opettaa rukoilemaan seuraavasti⁷:

⁷ Matteuksen evankeliumissa oleva Jeesuksen ohje rukoilemisesta on käytännössä luterilaisenkin kirkon katekismuksen Isä meidän -rukous. Oheiseen tekstiin on liitetty nykyinen Isä meidän -rukous. Evankeliumissa syntien kohdalla puhutaan anteeksiannettavista veloista. Lisäksi lopussa on erillinen lisäys ennen aamentä.

Jeesus opettaa, ettei kenenkään pidä koota aarteita maan päälle. Ne nimittäin ovat aina luonnonvoimien ja varkaiden armoilla. Sen sijaan kuuluu koota itselleen aarteita taivaaseen, missä ei kyseisillä asioilla ole vaikutusta. Ei ole yhtä aikaa mahdollista palvella "sekä Jumalaa että mammonaa"

"Missä on aarteesi, siellä on myös sydämesi."

Matt. 6:21

Jumala pitää huolen ihmisestä. Ihmisen ei pidä huolehtia, mitä söisi, joisi tai pukisi päälleen. Henki on enemmän kuin ruoka ja ruumis enemmän kuin vaatteet. Jeesus mainitsee, että taivaan linnuillakin on taivaallisen Isän ansiosta ruokaa, vaikka ne eivät leikkaa tai kokoa varastoon. Ihminen on enemmän arvoinen kuin linnut. Huomisesta ei myöskään pidä huolehtia, koska se pitää itsestään huolen. Kullekin päivälle on omat murheensa.

"Katsokaa kedon kukkia, kuinka ne nousevat maasta: eivätkä ne näe vaivaa eivätkä kehrää. Minä sanon teille: edes Salomo kaikessa loistossaan ei ollut niin vaateetettu kuin mikä tahansa niistä."

Matt. 6:28-29

Jeesus opettaa, ettei toista pidä tuomita, jottei tulisi itse tuomituksi. Ensin pitää ottaa hirsi pois omasta silmästä, ja vasta sitten näkee ottaa roskan pois veljen silmästä. Ei myöskään pidä antaa koirille pyhää, eikä sioille helmiä. Se voi johtaa kaiken tallomiseen sekä niiden hyökkäämiseen kimppuun.

"Pyytäkää, niin teille annetaan! Etsikää, niin te löydätte. Kolkuttakaa, niin teille avataan!"

"Kaikki, minkä tahdotte ihmisten tekevän teille, tehkää te heille."

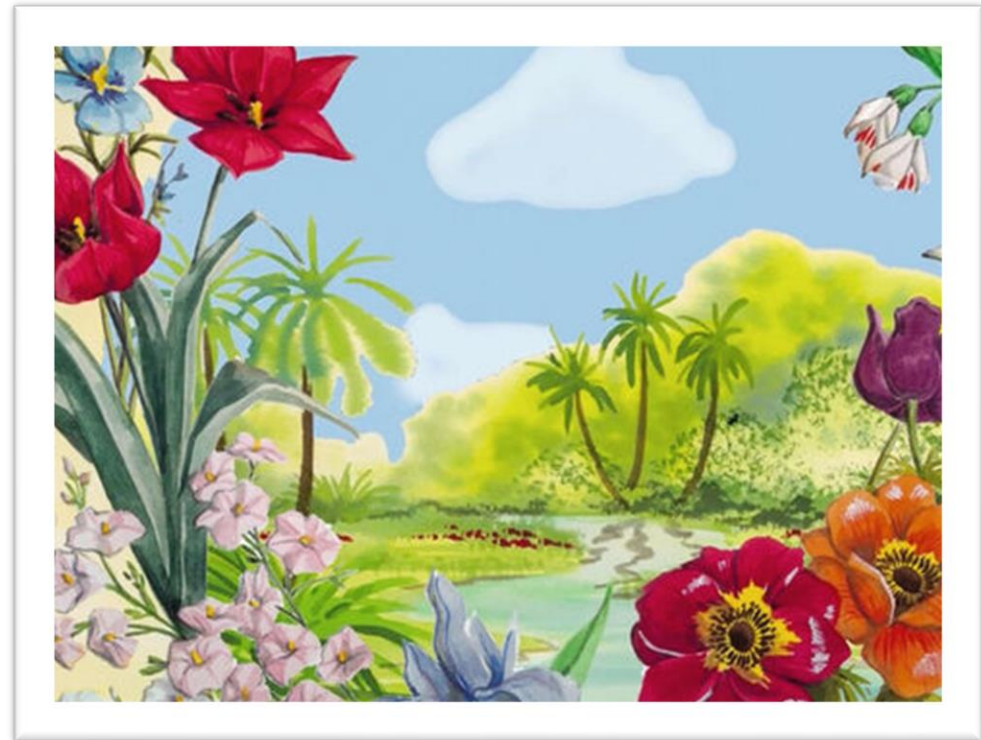
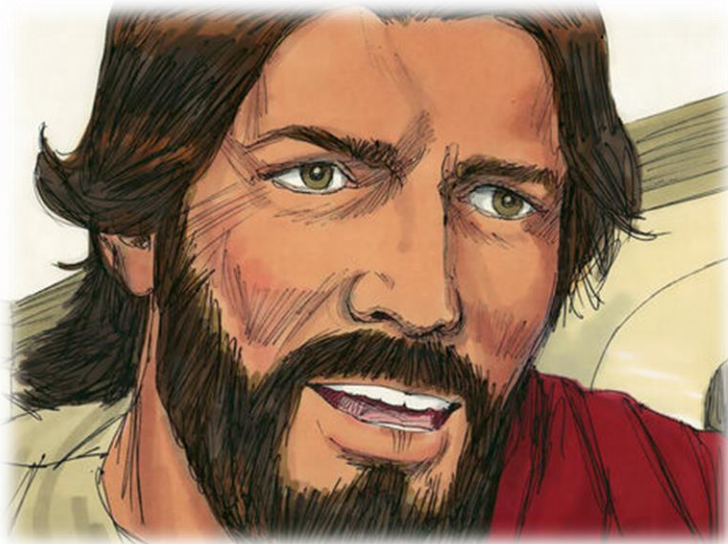
"Menkää sisään ahtaasta portista. Monet menevät avarasta portista ja laveaa tietä, mutta se vie kadotukseen."

Matt. 7:7, 12-13

Jeesus varoittaa vääristä profeetoista, jotka tulevat lampaiden vaatteissa, mutta ovat raatelevia susia. Hedelmistään heidät tunnetaan. Monet hokevat "Herra, Herra!" ja karkottavat pahoja henkiä, mutta näitä ihmisiä Jeesus ei tunne. He ovat vääryydentekijöitä.

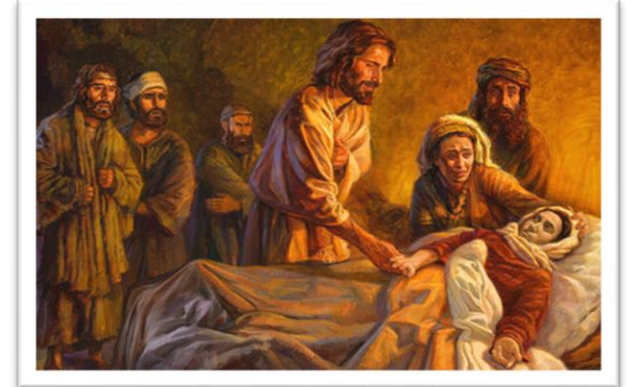
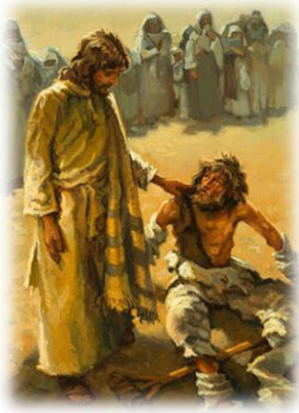
Jos toimii Jeesuksen oppien mukaan, on kuin rakentaisi talon vankalle kalliolle. Taloa eivät tällöin tulvavedet ja myrskyt saa sortumaan. Jos kuulee Jeesuksen sanat, mutta ei toimi niiden mukaan, on kuin rakentaisi talon hiekalle.

Matteuksen evankeliumissa kerrotaan vielä, että Jeesus "opetti niin kuin se, jolle on annettu valta, ei niin kuin lainopettajat."

JEESUKSEN VOIMATEOT

Vuorisaarnaan jälkeen Jeesus laskeutui vuorelta, ja suuri joukko ihmisiä seurasi häntä. Jeesus teki kansan parissa erilaisia voimatekoja sitä mukaa, kun ihmiset lähestyivät häntä parantumisen toivossa. Jeesus paransi mm. spitaalisen, Pietarin sairaan anopin sekä sadanpäällikön halvaantuneen palvelijan. Usein Jeesus paransi ihmisiä läsnäolollaan ja kosketuksellaan, mutta viimeiseksi mainitun kohdalla on lisäksi hyvä panna merkille, että Jeesus paransi henkilön lainkaan tapaamatta häntä. Sadanpäällikkö oli nimittäin suhtautunut Jeesukseen niin nöyrästi, ettei pitänyt itseään riittävän arvokkaana ottamaan häntä vastaan kattoonsa alle. Hän kuitenkin uskoi, että hänen palvelijansa paranemiseen riittäisi pelkkä Jeesuksen lausumasana. Jeesus hämmästyi sadanpäällikön vahvaa uskoa, jota ei ollut kohdannut yhdelläkään israelilaisella. Hän sanoi sadanpäällikölle: *"Mene. Tapahtukoon niin kuin uskot."* Lisäksi Jeesus paransi mm. sokeita ja verenvuodosta kärsivän naisen, ajoi pois pahoja henkiä riivatuista sekä herätti tytön kuolleista. Jeesus myös tynnytti myrskyn, kun hän oli veneessä opetuslastensa kanssa.

On hyvä huomata, että pahojen henkien siirtämistä kahdesta niiden vaivaamasta miehestä nimenomaisesti sikalaumaan olivat pyytäneet pahat henget itse. Kun Jeesus oli siirtänyt pahat henget sikalaumaan, se vuorostaan sekosi ja syöksyi alas jyrkänteeltä. Sikopaimenet menivät kaupunkiin kertomaan tapahtuneesta. Ihmiset lähtivät kaupungista Jeesusta vastaan, ja hänet nähdessään pysyivät häntä poistumaan seudulta.

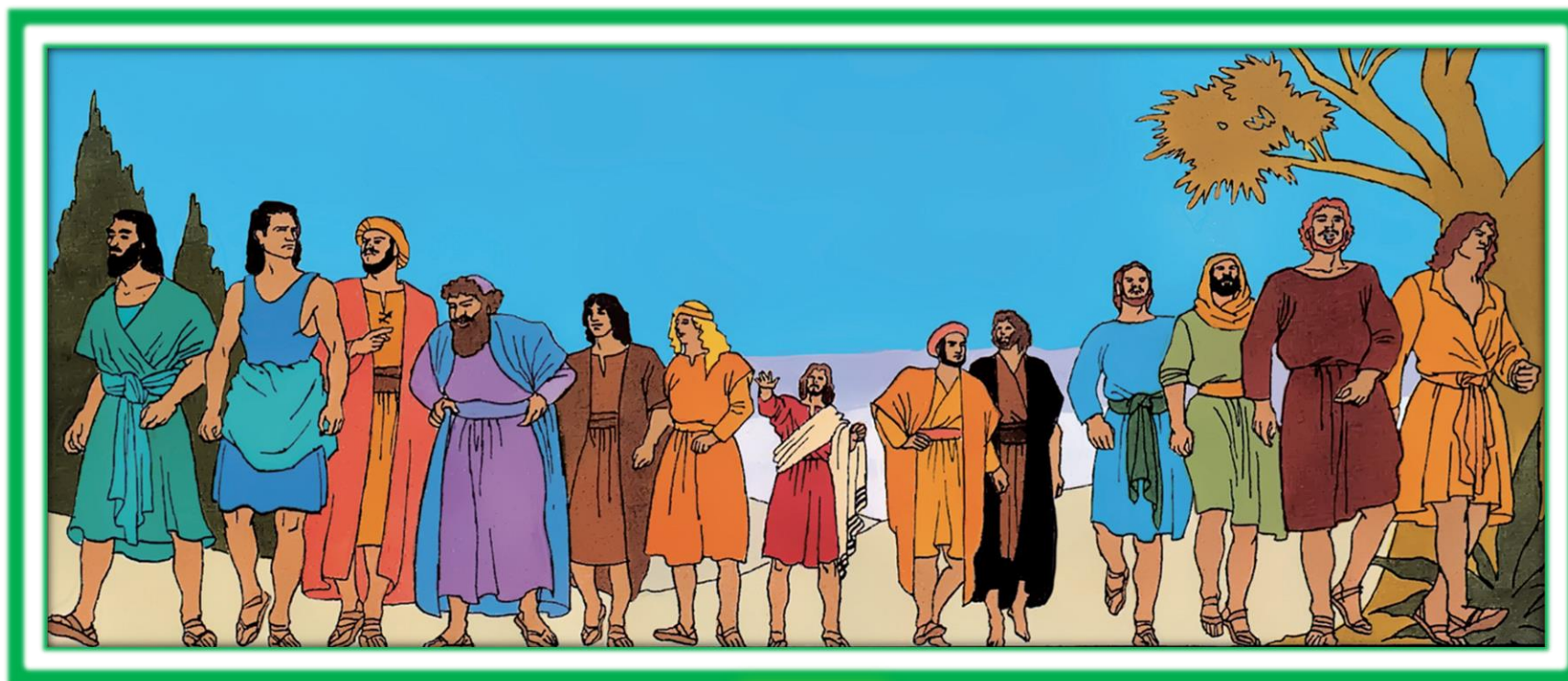
***Huomio:** Pahojen henkien siirtämisellä sikoihin voidaan olevan ainakin kaksi merkitystä. Ensinnäkin Jeesus osoitti kykynsä poistaa vain kahdesta ihmisestä niinkin suuren pahan, joka hallitsisi kokonaista sikalaumaa. Toiseksi, demonit etsivät ketä tai mitä tahansa kohdetta – olivathan ne itse pyytäneet Jeesusta siirtämään heidät sikoihin. Kohteelle tällä on itsetuhoinen vaikutus. Edelleen Jeesus paransi tässä tapauksessa ihmiset, mutta saattoi siat pahan valtaan: paha on olemassa.*

***Huomio 2:** Gadaran asukkaat pysyivät Jeesusta poistumaan, vaikka hän oli parantanut kaksi ihmistä pahoista hengistä. Tämä voi johtua siitä, että samalla oli menetetty suuri sikalauma, joka oli ilmeisesti tulonlähde. Näin ollen Jeesusta ei arvostettu. Samalla korostuu asetelma, missä maallinen vauraus sijoitetaan sielun henkisen ja hengellisen hyvinvoinnin edelle.*

Jeesus mainitsee seuraajiensa yhä lisääntyessä, että *"Ketuilla on luolansa ja taivaan linnuilla pesänsä, mutta Ihmisen Pojalla ei ole, mihin päänsä kallistaisi."* Lisäksi hän toteaa vielä eräälle, joka sanoi seuraavansa Jeesusta haudattuaan ensin isänsä: *"Seuraa minua! Anna kuolleiden haudata kuolleensa."* *Ensinnäkin voidaan ajatella, että Jeesuksen seuraaminen ei tarkoita vain hänen perässään kulkemista, vaan henkistä seuraamista. Ihminen on lopulta aina taivaan alla, ja hänen oikea kotinsa on Jeesuksessa. Toiseksi, Jeesusta tulisi seurata nyt, eikä vasta sitten, kun on ensin tehnyt jotakin muuta kiireellisemmältä tuntuva. Valmista hetkeä ei ole tulevaisuudessa, vaan tässä.*

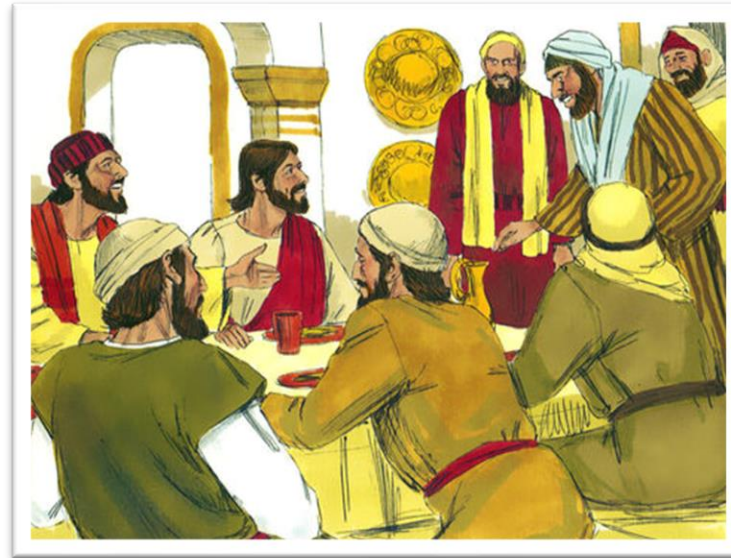
JEESUKSEN 12 OPETUSLASTA - VARSINAISET APOSTOLIT

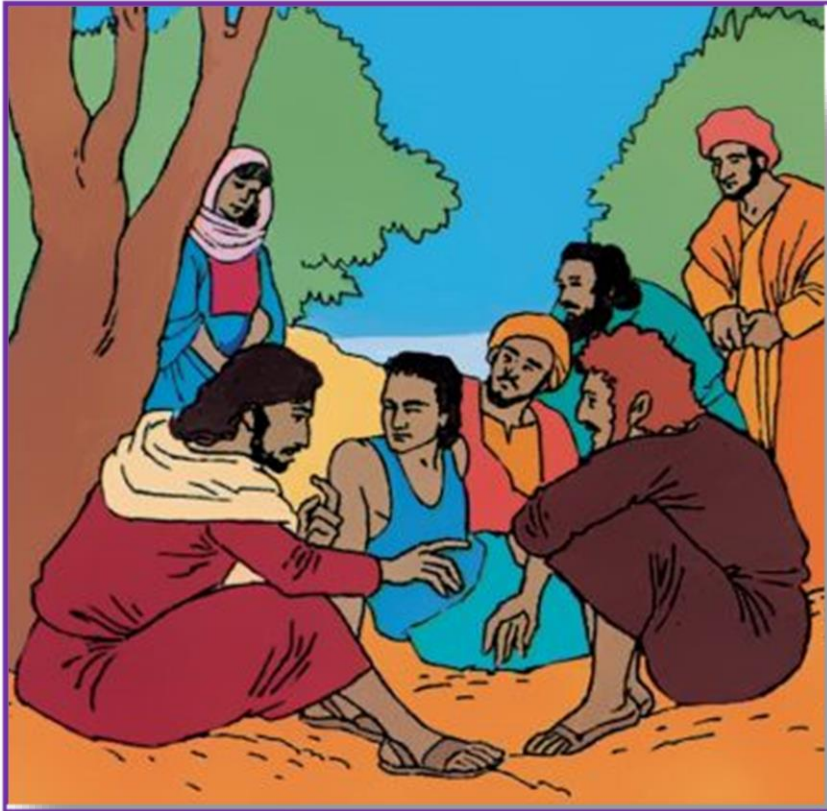
Kulkiessaan tulliaseman läpi Jeesus tapasi myös Matteus-nimisen miehen, jota Jeesus pyysi seuraajakseen. Matteus suostui, ja lähti seuraamaan Jeesusta. Sitten Matteus järjesti luonaan aterian, johon osallistui Jeesuksen ja eräiden hänen opetuslastensa ohella publikaaneja (niillä tarkoitetaan tullien ja verojen kerääjiä, jotka palvelivat vallanpitäjiä omaksi edukseen). Publikaanien lisäksi tilaisuuteen osallistui myös muita syntisiä. Fariseukset päivittelivät opetuslapsille Jeesuksen ateriointia syntisten seurassa.

"Eivät terveet tarvitse parantajaa, vaan sairaat. -- En minä ole tullut kutsumaan hurskaita, vaan syntisiä."

Matt. 9:12-13

Jeesus kutsui myöhemmin kaikista opetuslapsistaan – seuraajistaan – luokseen kaksitoista. Heille Jeesus antoi vallan karkottaa saastaisia henkiä ja parantaa sairauksia. Nämä 12 opetuslasta olivat tämän johdosta varsinaisia apostoleja. Heille Jeesus antoi ihmisten kohtaamiseen ohjeet, joissa neuvotaan matkantekoa sekä rohkaistaan kestäämään epäilevien vainoa ja vihaa.

Jeesus ohjeistaa 12 opetuslastansa (Matt. 10:5 eteenpäin):

"Älkää menkö vierasheimolaisten keskuuteen... Menkää Israelin kansan eksyneiden lampaiden luo ja julistakaa: 'Taivasten valtakunta on tullut lähelle.' Älkää varatko vyöhönne kultaa, hopeaa tai kuparia älkääkää ottako mukaanne laukkua, älkää ylimääräistä paitaa, älkää jalkineita tai sauvaa. Työmies on ruokansa ansainnut... Kun tulette johonkin kaupunkiin tai kylään, ottakaa selvää, kuka siellä on käyntinne arvoinen, ja jääkää asumaan hänen luokseen... Kun menette taloon, toivottakaa talon väelle rauhaa. Jos teitä jossakin talossa tai kaupungissa ei oteta vastaan eikä teidän sanojanne kuunnella, lähtekää sieltä ja pudistakaa pöly jaloistanne. Totisesti: Sodomian ja Gomorran maa pääsee tuomiopäivänä vähemmällä kuin se kaupunki... Minä lähetän teidät kuin lampaat susien keskelle. Olkaa siis viisaita kuin käärmeet ja viattomia kuin kyyhkysset. Pitäkää varanne, sillä ihmiset vievät teidät oikeuden eteen ja ruoskivat teitä synagogissaan... Mutta kun teidät luovutetaan viranomaisten käsiin, älkää olko huolissanne siitä, miten tai mitä puhuisitte, sillä teille annetaan tuona hetkenä sanat, jotka teidän tulee puhua. Te ette puhu itse, teissä puhuu Isänne Henki. Veli antaa veljensä surmattavaksi, isä lapsensa, ja lapset nousevat vanhempiaan vastaan ja tuottavat heille kuoleman. Kaikki tulevat

vihaaman teitä minun nimeni tähden, mutta se, joka kestää loppuun asti, pelastuu. Kun teitä yhdessä kaupungissa vainotaan, paetkaa toiseen. Totisesti: te ette ehdi käydä kaikissa Israelin kaupungeissa ennen kuin Ihmisen Poika tulee. Ei opetuslapsi ole opettajaansa ylempi eikä palvelija isäntäänsä. Tyytyköön opetuslapsi samaan kuin opettaja ja palvelija samaan kuin isäntä... Älkää siis pelätkö ihmisiä. Ei ole kätköä, joka ei paljastuisi, eikä salaisuutta, joka ei tulisi ilmi... Älkää pelätkö niitä, jotka tappavat ruumiin mutta eivät kykene tappamaan sielua. Pelätkää sen sijaan häntä, joka voi sekä sielun että ruumiin hukuttaa helvettiin... Teidän jokainen hiuskarvannekin on laskettu."

Lisäksi Jeesus kertoo opetuslapsille Kristuksen tunnustamisen merkityksestä ja vaikutuksista. Ensin hän kuvaa, kuinka Jeesus tunnustaa ihmisen omakseen Isän edessä, kun ihminen on ensin tunnustanut Jeesuksen. Sitten hän painottaa, että ei ole tullut tuomaan rauhaa, vaan eripuraa.

”Joka tunnustautuu minun omakseni ihmisten edessä, sen minäkin tunnustan omakseni Isäni edessä taivaissa. Mutta joka ihmisten edessä kieltää minut, sen minäkin kiellän Isäni edessä taivaissa. Älkää luulko, että minä olen tullut tuomaan maan päälle rauhaa. En minä ole tullut tuomaan rauhaa, vaan miekan. Minä olen tullut nostamaan pojän isäänsä, tyttären äitiään ja miniän anoppiaan vastaan. Viholliset ovat oman talon väkeä.”

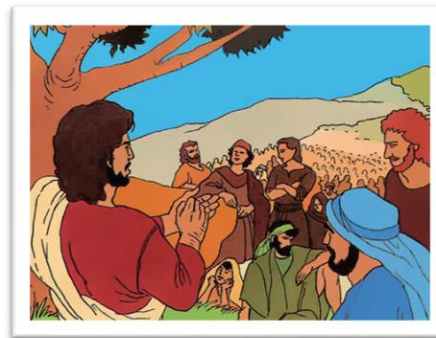
Matt. 10:32-36

On tunnettua, että Jeesuksen tunnustaminen on samalla tie tunnustamiseen Isän edessä. Sen sijaan saattaa kuulostaa erikoiselta, että Jeesus ei sano tuovansa rauhaa, vaan miekan. Tällä hän kuitenkin viittaa ilmeisesti siihen, että hänen sanomansa seuraamisesta, uskomisesta ja laupeudesta kohtaavat myös voimakasta vastustusta.

Jeesus ei myöskään ollut vain myötämielinen. Matteuksen evankeliumissa hän selväsanaisesti soimaa Galilean kaupunkeja.

”Entä sinä, Kapernaum, korotetaanko sinut muka taivaaseen? Alas sinut syöstään, alas tuonelaan saakka! Jos sinun kaduillasi tehdyt voimateot olisi tehty Sodomassa, se olisi pystyssä vielä tänäkin päivänä. Minä sanon: Sodomian maa pääsee tuomiopäivänä vähemmällä kuin sinä.”

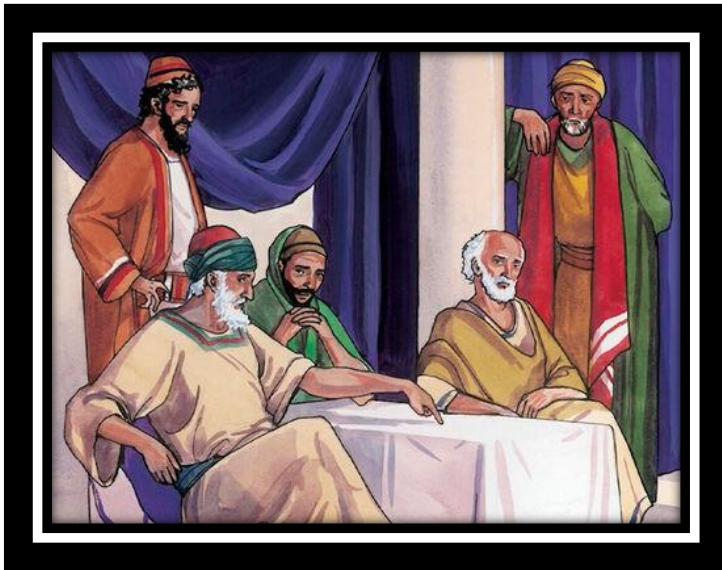
Matt. 11:23-24

Eräänä sapattina Jeesus kulki opetuslastensa kanssa viljapellon laitaa. Opetuslapsilla oli nälkä, joten he söivät tähkäpäitä. Kun fariseukset näkivät tämän, he huomauttivat siitä Jeesukselle. Tämä kysyi fariseuksilta, eivätkö he ole lukeneet, kuinka kuningas Daavid söi Jumalan huoneessa uhrileivät, vaikka ne oli tarkoitettu papeille. Lisäksi Jeesus huomautti, että papit tekevät temppelissä työtä myös sapatin aikana. Jeesus totesi ymmärtämättömille, syyttömiä tuomitseville fariseuksille: *”Armahtavaisuutta minä tahdon, en uhrimenoja. Ihmisen Poika on sapatin herra.”*

Seuraavaksi Jeesus kohtasi synagogassa sairaan miehen. Fariseukset suhtautuivat tämän parantamiseen kielteisesti, koska vietettiin yhä sapatia. He jopa uhkasivat Jeesusta syytteellä. Tähän Jeesus vastasi: *”Jos jollakulla teistä on lammas ja se putoaa sapattina kuoppaan, niin kai hän tarttuu siihen ja nostaa sen sieltä ylös! Kyllä sapattina on lupa tehdä hyvää.”* Tämä kuitenkin ärsytti fariseuksia, jotka alkoivat pohtimaan, kuinka Jeesuksen saisi raivattua pois tieltä.

Fariseukset myös väittivät, että Jeesus tekee ihmeitään Belsebulin, pääpaholaisen voimalla. Jeesus vastasi: *”Jokainen synti ja herjaus tullaan antamaan ihmisille anteeksi, mutta Hengen herjaamista ei anteeksi anneta. Joka sanoo jotakin Ihmisen Poikaa vastaan, hänelle annetaan anteeksi, mutta joka puhuu Pyhää Henkeä vastaan, hänelle ei anteeksi anneta, ei tässä eikä tulevassa maailmanajassa.”* Fariseukset vaativat, että Jeesus antaisi heidän nähtensä merkin, joka todistaisi hänen pyhyytensä. Jeesus kuitenkin vastasi: *”Tämä paha ja uskonon sukupolvi vaatii merkkiä, mutta ainoa merkki, joka sille annetaan, on Joonan merkki. Niin kuin profeetta Joonan oli meripedon vatsassa kolme päivää ja kolme yötä, niin on Ihmisen Poika oleva maan povessa kolme päivää ja kolme yötä.”*

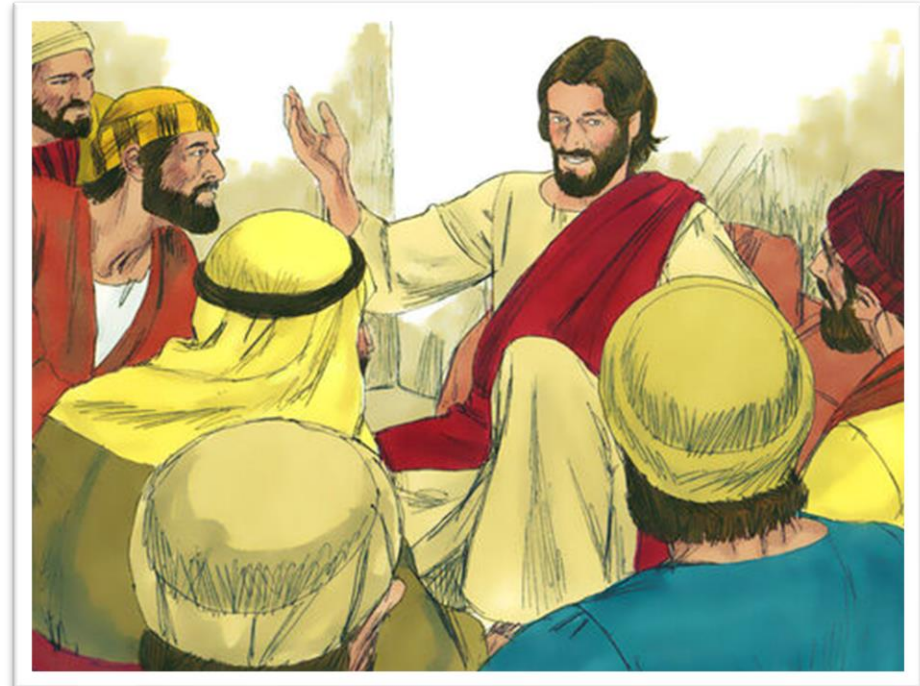

Matt. 12:43-45 SAASTAISEN HENGEN PALUU

Jeesus sanoo: ”Kun saastainen henki lähtee ulos ihmisestä, se harhailee autioilla seuduilla ja etsii lepopaikkaa, mutta ei löydä. Silloin se päättää: ’Minä palaan kotiini, josta lähdin.’ Kun se sitten tulee ja löytää huoneensa tyhjillään, lakaistuna ja hyvässä järjestyksessä, silloin se hakee seitsemän vielä pahempaa henkeä, ja ne tulevat sisään ja asettuvat sinne asumaan. Näin sen ihmisen tila on lopussa pahempi kuin alussa. Samoin käy tämän pahan sukupolven.”

Jeesus opettaa vertausten kautta

Kun Jeesus opetti, hän käytti runsaasti vertauksia (näitä esitellään lisää edempänä). Opetuslapset kysyivätkin Jeesukselta, miksi hän käsittelee asioita vertauksin – voisihan ne ilmaista myös konkreettisemmin. Jeesus vastasi opetuslapsille, että heillä on kyky oppia tuntemaan taivasten valtakunnan salaisuudet: *”Autuaat ovat teidän silmänne, koska ne näkevät, ja korvanne, koska ne kuulevat!”* Opetusten ymmärtäminen vertausten kautta ilmenee siten, että ”sille annetaan, jolla on, ja hän on saava yltäkyllin, mutta jolla ei ole, siltä otetaan pois sekin mitä hänellä on.” Ihmiset siis jakaantuvat selvästi ymmärtäviin yksilöihin ja eksytyksessä vaeltaviin. Jeesus myös mainitsee, kuinka monet profeetat ja vanhurskaat ovat halunneet nähdä ja kuulla kuten hänen opetuslapsensa, mutta he eivät ole tähän kyenneet. Taivasten valtakunta on vain ymmärtävien ulottuvilla.

Vertaus kylväjästä

Mies ryhtyi kylvämään. Osa kylvetyistä siemenistä jäi tielle, niinpä linnut tulivat ja söivät nämä siemenet. Osa siemenistä taas putosi kalliolle. Siemenet kyllä nousivat oraalle, mutta auringon noustua oraat kuivuivat, koska niillä ei ollut juuria. Osa siemenistä edelleen putosi ohdakkeisiin, mutta ohdakkeiden kasvaessa oraat tukehtuivat. Kuitenkin osa jyvistä putosi hyvään maahan: se antoi sadon; *"mikä sata, mikä kuusikymmentä, mikä kolmekymmentä jyvää."*

Vertaus vehnästä ja rikkaviljasta

Mies kylvi peltoonsa hyvää siementä. Yöllä hänen vihamiehensä kuitenkin kävi heittämässä viljan sekaan rikkaviljaa. Työmiehet ihmettelivät, miksi vehnän seasta tulee rikkaa. Isäntä vastasi, että se on hänen vihamiehensä tekosia. Työmiehet tarjosivat apuaan rikan kitkemiseksi. Isäntä kuitenkin sanoi, että työmiehet voivat nyhtää rikan mukana vehnääkin. Niiden pitää antaa kasvaa elonkorjuuseen saakka. Siinä vaiheessa vehnä erotellaan rikkaviljasta: ensimmäinen viedään aittaan, jälkimmäinen poltetaan.

Selitykset kylväjästä sekä vehnästä ja rikkaviljasta (Jeesuksen kertomana)

Opetuslapset olivat siis esittäneet Jeesukselle kysymyksen, miksi hän opettaa vertausten kautta. Vastauksen ohella Jeesus kuvaa opetuslapsille vielä erikseen edellä olevien vertausten tarkoituksen – hän siis opettaa myös opetuksesta sinänsä.

Tien oheen kylvetty siemen viittaa siihen, kuinka joku sanoman valtakunnasta kuullessaan ei ymmärrä sitä. Paholainen nimittäin sieppaa pois sydämeen kylvetyn siemenen. Kallioon kylvetty siemen viittaa siihen, kuinka joku sanoman kuullessaan ottaa sen iloiten vastaan, muttei enää usko sanomaan ahdingon tai vainon edessä. Ohdakkeisiin kylväminen viittaa siihen, että ihminen kuulee sanan, mutta se ei tuota satoa, koska maailman huolet ja rikkauden viettelykset tukahduttavat sen.

Rikkaviljavertauksessa hyvän siemenen viljelijä on Jeesus (Ihmisen Poika). Pelto on maailma. Hyvä siemen tarkoittaa niitä, jotka kuuluvat taivasten valtakuntaan. Pahan siemenet ovat Paholaisen vallassa, ja rikkaviljan kylväjä on Saatana. Elonkorjuu viittaa maailman loppuun, jolloin sadonkorjuun tekevät enkelit. Nämä kokoavat valtakunnasta kaikki, jotka viettelevät pahaan ja tekevät vääryyttä: heidät heitetään tuliseen pätsiin. Jumalan omat loistavat valtakunnassa kuin aurinko.

"Jolla on korvat, se kuulkoon!"

Matt. 13:43

Vertaukset sinapinsiemenestä ja hapatteesta

Taivasten valtakunta on kuin maahan kylvetty sinapinsiemen. Se on siemenistä pienin, mutta kasvaessaan täyteen mittaansa siitä tulee puutarhan kasveista suurin. Siitä tulee puu, jonka oksille linnut pesivät. Taivasten valtakunta on myös kuin hapate. Kun nainen sekoitti hapatteen kolmeen vakalliseen jauhoja, koko taikina happani (ks. happamaton leipä myöhemmin).

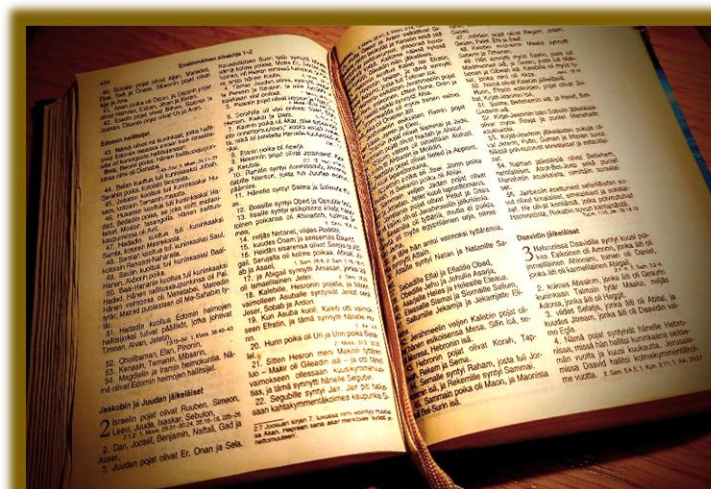
"Puhun vertauksin, tuon julki sen, mikä on ollut salattua maailman luomisesta saakka."

Matt. 13:35

YMMÄRRYKSESTÄ...

Evankeliumia ja Raamattua ylipäänsä lukiessa ymmärrys on keskiössä – aivan kuten Jeesuksen seuraamisessa. Kirjat eivät ole pelkkiä sanoja. Tekstissä on edettävä niin rauhallisesti, että sisäistää lukemansa. Kaikkia vastauksia ei välttämättä aina löydä keskittyneenkään omistautumisen myötä, mutta on samalla oltava rehellinen itselleen siinä, onko tiettyä asiaa varmasti pohtinut riittävästi. Ymmärrys ei perustu tekniseen lukemiseen, vaan haluun päästä lähemmäksi jotakin sellaista, mitä teksti ei suoraan kerro. Kun vastausten saaminen tuntuu hetkessä hankalalta, voi todeta olevansa oikealla tiellä. Epätietoisuus ja jopa turhautuminen antaa vastavuoroisesti myös voimaa jatkaa eteenpäin. Pysähtyminen nimittäin ilmentää sisäistä pyrkimystä kohti ymmärtämistä.

Tämä kuva on tekijän ottama omasta Raamatustaan.

MUITA VOIMATEKOJA SEKÄ JOHANNES KASTAJAN KOHTALO

Kun Jeesus oli opettanut muualla, hän palasi kotikaupunkiinsa Betlehemiin. Siellä hän jatkoi opettamista synagogissa, mutta samalla ihmisten torjunta Jeesusta kohtaan lisääntyi. He hämmästelivät, mistä Jeesus on voinut saada viisauden tehdä ihmeitä, koska hän on vain rakennusmiehen poika, eikä hänen perheensä muutoinkaan erottunut kansasta. Niinpä kansa torjui Jeesuksen, joka totesi: *”Missään ei profeetta ole niin väheksytty kuin kotikaupungissaan ja omassa kodissaan.”*⁸ Uskon puutteen vuoksi Jeesus ei tehnyt siellä enempää voimatekoja.

Samoihin aikoihin ruhtinas Herodes Antipas sai kuulla Jeesuksesta. Antipas uskoi, että oikeasti Jeesus on henkiin herännyt Johannes Kastaja, jonka Antipas oli aikaisemmin ensin vanginnut ja sitten tapattanut.⁹ Vangitsemisen oli aikaisemmin tapahtunut Antipaanelle veljen Filippoksen vaimon Herodiaan vuoksi. Johannes oli näet todennut Antipaalle, ettei tällä ole

⁸ Kuuluisa latinankielinen fraasi *Nemo propheta in patria* eli *Kukaan ei ole profeetta omalla maallaan* on peräisin nimenomaisesti Raamatusta ja evankeliumeista. Sanonnalla tarkoitetaan, ettei ihminen yleensä saa tunnustusta ympäristössä, joka tuntee tämän hyvin.

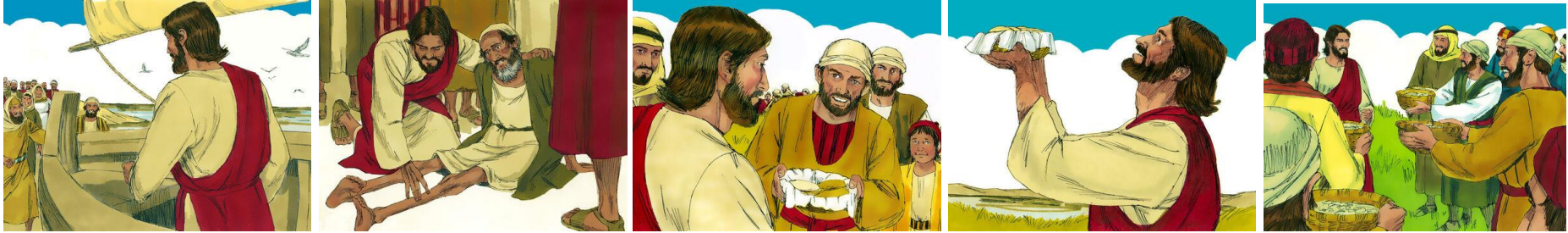
⁹ Johannes Kastajan vangitseminen mainitaan jo luvussa 11, mutta siinä ei vielä kerrota asiasta tarkemmin.

lupaa elää Herodiaan kanssa.¹⁰ Antipas olisi halunnut surmata Johannesen, mutta ei uskaltanut tehdä tätä, koska kansa piti Johannesta profeettana. Näin ollen Johannes vain vangittiin. Kun Herodes myöhemmin vietti syntymäpäiviään, Herodiaan tytär tanssi vieraille, mikä miellytti Antipaata. Hän lupasi täyttää tyttären minkä tahansa toiveen. Herodiaan yllyttämänä tytär pyysi Antipaata tuomaan Johannes Kastajan pään vadilla. Antipaan oli pakko noudattaa tätä, koska hän oli aiemmin valalla luvannut muiden edessä täyttää minkä tahansa toiveen. Niinpä viesti vietiin vankilaan, ja Johannes mestattiin. Hänen päänsä tuotiin vadilla tyttarelle ja edelleen Herodiaalle. Johannesen opetuslapset hautasivat tämän ruumiin. Tämän jälkeen he menivät kertomaan Jeesukselle tapahtuneesta.

Tapahtuneen kuultuaan Jeesus lähti veneellä autiolle seudulle yksinäisyyteen. Ihmiset kuitenkin seurasivat häntä maitse. Heidät nähdessään Jeesusta säählitti, joten hän alkoi jälleen parantaa sairaita. Myöhemmin opetuslapset ehdottivat Jeesukselle, että ihmiset pitäisi lähettää pois asumattomalta seudulta, jotta he voisivat ostaa itselleen kylistä ruokaa. Jeesus kuitenkin pyysi opetuslapsia antamaan ihmisille ruokaa. Opetuslapset pitivät tätä mahdottomana, koska heillä oli vain *seitsemän leipää ja jokunen kala*, mutta ihmisiä oli tuhansia. Jeesus otti leivät ja kalat sekä käski väkijoukkoa luokseen. Hän katsoi ylös taivaaseen ja lausui kiitoksen. Sitten Jeesus mursi leivät ja antoi palat opetuslapsille. Kaikki saivat syödä kylläkseen, eikä ruoka loppunut kesken.

¹⁰ Matteuksen evankeliumista ei suoraan ilmene Herodeksen suvun vaiheita, mutta muiden lähteiden kautta saa lisätietoa Herodeksen sukuuusta ja edelleen Herodiaan vaimosuhteesta ruhtinaiisiin. Matt. 14:4 mainitaan, kuinka Johannes Kastaja toteaa Antipaalle, ettei *”sinun ole lupa elää hänen kanssaan”*. Tällä viitataan ilmeisesti siihen, että Herodias oli aikaisemmin ollut Antipaan veljen Filippoksen vaimo (5. Moos. 25:5 mukaan lesken kuuluu ottaa miehensä veli uudeksi aviomiehekseen ainoastaan siinä tapauksessa, että tämän veli on kuollut). Herodias ei myöskään ollut kovin kaukaista sukua miehilleen, sillä Herodes oli hänen isoisänsä, minkä vuoksi Johannes Kastaja ei pitänyt avioliittoa ollenkaan sopivana. <https://www.christianity.com/wiki/people/why-herodias-kill-john-the-baptist.html> (luettu: 4/2025)

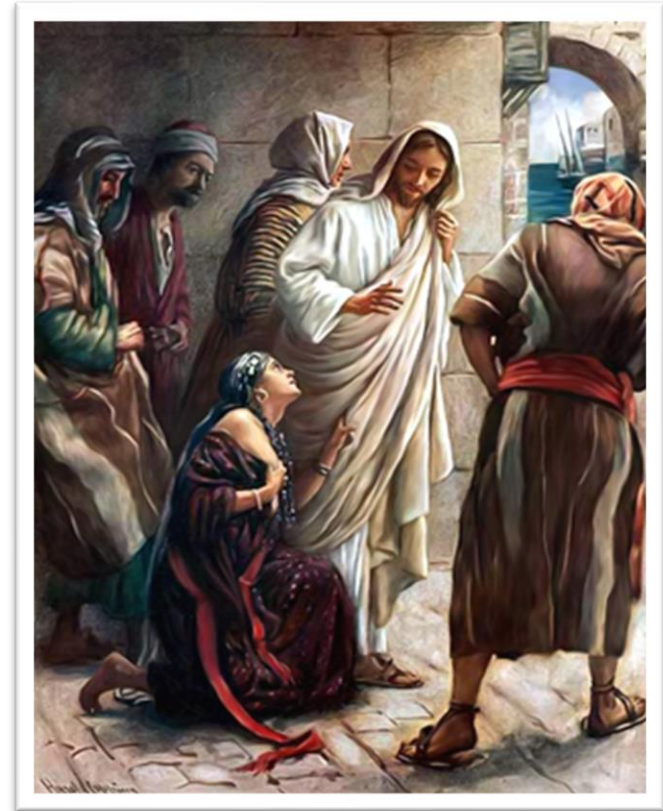
Seuraavaksi Jeesus käski opetuslapset veneeseen ja siirtymään vastarannalle sillä aikaa, kun hän itse lähettäisi ihmiset pois. Yöksi Jeesus siirtyi vuorelle rukoillakseen yksinäisyydessä. Aamuyöllä opetuslapset näkivät Jeesuksen lähestyvän venettä kävelemällä veden päällä. Opetuslapset säikähtivät tätä, mutta Jeesus rauhoitteli heitä. Opetuslapsista Pietari vielä pyysi, että Jeesus kutsuisi häntä saapumaan luokseen vettä pitkin, sillä tämä todistaisi jumaluudesta. Jeesus pyysi Pietaria luokseen, ja tämä lähti kävelemään vettä pitkin, mutta huomattuaan kovan tuulen Pietari pelästyi, minkä vuoksi hän alkoi vajota. Jeesus kuitenkin pelasti hänet ja sanoi: *"Vähäinenpä on uskosi! Miksi aloit epäillä?"* Kun tuuli tyyntyi, veneessä olijat polvistuivat Jeesuksen eteen ja sanoivat: *"Sinä olet todella Jumalan Poika."*

Vene saapui maihin Gennesaretissa. Alueen ihmiset tiesivät Jeesuksen, joten sana hänen saapumisestaan alkoi levitä. Kaikki sairaat tuotiin Jeesuksen luokse. He pyysivät saada koskettaa Jeesuksen viitan tupsua, ja kaikki siihen koskevat myös parantuivat. Matkaa jatkettuaan Jeesus paransi muualla vielä lisää ihmisiä sekä ruokki tuhansia ihmisiä vain vähäisellä määrällä ruokaa, kuten kuvattiin edellä.

Matkansa varrella Jeesus oli tavannut myös erään kanaanolaisnaisen, joka pyysi Jeesusta poistamaan pahat henget tyttärestään. Jeesus ei kuitenkaan vastannut naiselle. Nainen edelleen jatkoi Jeesuksen perässä kulkemista, minkä vuoksi opetuslapset pyysivät Jeesusta tekemään asialle jotakin. Jeesus vastasi opetuslapsille, että hänet on lähetetty ainoastaan "Israelin kansan kadonneita lampaita varten". Edelleen hän perusteli kantaansa eteensä heittäytyneelle naiselle vertauskuvallisesti: *"Ei ole oikein ottaa lapsilta leipä ja heittää se koiranpenikoille."* Nainen kuitenkin vetosi Jeesukseen: *"Ei olekaan, Herra, mutta saavathan koiratkin syödä isäntänsä pöydältä putoilevia palasia."* Jeesus vakuuttui naisen uskosta, joten Jeesus toteutti hänen toiveensa ja paransi tyttären.

Jeesuksen naiselle antama parannus on tärkeä osoitus siitä, että usko itsessään on tärkein elementti. Vaikka Jeesus oli lähetetty vain Israelin kansaa varten, häneen uskominen toi pelastuksen myös ulkopuolisille. Näin ollen kristinuskon ytimessä on sanamukaisesti usko Kristukseen. Lisäksi voidaan huomata, että Jeesukselle itselleen oli mahdollista argumentoida, mikä saattoi jopa muuttaa hänen kantansa. Toisaalta Jeesus saattoi tarkoituksella koetella naisen uskoa ja olla vain näennäisen välinpitämätön.

<https://freechristimages.com/bible-stories/gentile-womans-faith.html>

JEEUSTA KYSEENALAISETAAN LISÄÄ

Jeesuksen luo saapui fariseuksia ja lainoppineita Jerusalemissa. He halusivat tietää, miksi opetuslapset eivät perinnäissääntöjen mukaisesti pese käsiään ennen syömistä. Jeesus vastasi, että he itse rikkovat Jumalan käskyä, joka aina asettuu ihmisten sääntöjen edelle. Jeesus totesi kyseenalaistajilleen, että Jumalan mukaan äitiä ja isää tulee kunnioittaa.

Kuitenkin toiset opettavat, että äitiä ja isää ei tarvitse enää kunnioittaa, jos lapsi antaakin uhrilahjaksi sen, mitä hänen piti antaa heille.

"Te tekopyhät! Oikein Jesaja teistä ennusti, kun hän sanoi: - 'Tämä kansa kunnioittaa minua huulillaan, mutta sen sydän on kaukana minusta.'"

Matt. 15:7-8

Jeesus kutsui väkijoukon luokseen ja opetti seuraavaksi, mikä oikeasti saastuttaa ihmisen: sillä ei ole merkitystä, mikä menee suusta sisään. Ihmisen saastuttaa pikemmin se, mikä tulee suusta ulos. Opetuslapset nimittäin olivat kertoneet, että fariseukset ovat suuttuneita Jeesukseen tämän puheiden vuoksi. Jeesus sanoi: *"Älkää välittäkö heistä, he ovat sokeita sokeiden taluttajia. Ja kun sokea taluttaa toista sokeaa, molemmat putoavat kuoppaan."* Jeesus selvensi vertaustaan pohtiville opetuslapsilleen konkreettialla, kuitenkin metaforaan edelleen nojautuen. Hän kuvasi, kuinka ruoka menee elimistöön ja kulkee sen läpi. Tämä ei saastuta ihmistä, vaan ihmisen saastuttaa se, mikä tulee suusta ulos. Fariseusten oppeja pitää varoa kuin hapatetta leivässä.

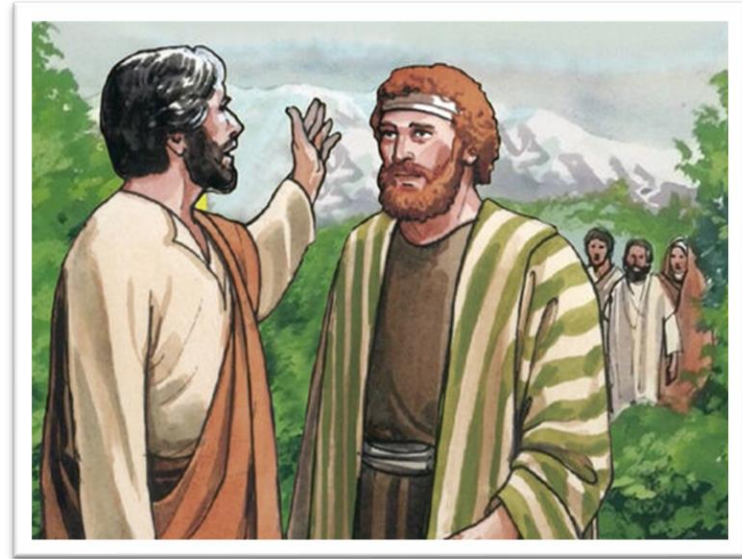
"Juuri sydämestähän lähtevät pahat ajatukset, murhat, aviorikokset, siveettömyys, varkaudet, väärät todistukset ja herjaukset. Nämä ne ihmisen saastuttavat, ei se, että syö pesemättömin käsin."

Matt. 15:19-20

JEEUSKSENTUNNUSTAMINEN MESSIAAKSI JA HÄNEN SEURAAMISENSA

Jeesus kysyi opetuslapsiltaan, kuka on Ihmisen Poika. Opetuslapset olivat kuulleet ihmisten puhuvan Johannes Kastajasta sekä Eliasta ja Jeremiasta ynnä muista profeetoista. Kun Jeesus kysyi nimenomaisesti opetuslastensa vastausta, Pietari vastasi: *"Sinä olet Messias, elämän Jumalan poika."* Jeesus sanoi Pietarille, että hän on autuas, joka on saanut ilmoituksen tästä Isältään, joka on taivaissa. Pietari on saava taivasten valtakunnan avaimet, joilla voidaan sekä sitoa että vapauttaa maan päällä; ne pätevät vastaavasti taivaissa. Jeesus kuitenkin korosti, että opetuslapset eivät saa kertoa kenellekään hänen olevan Messias.

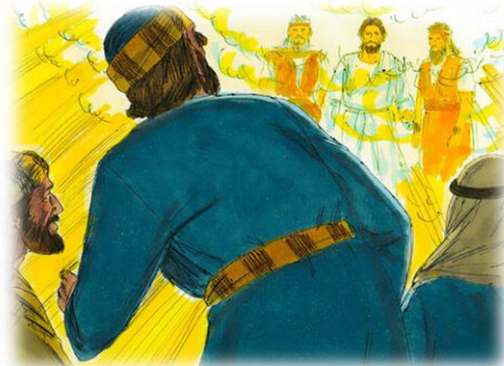
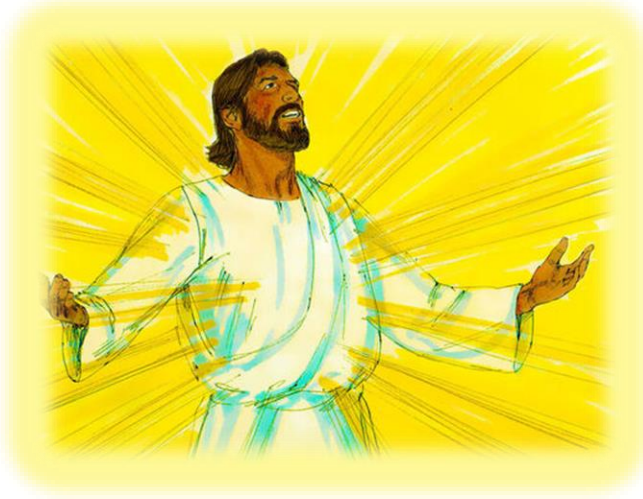
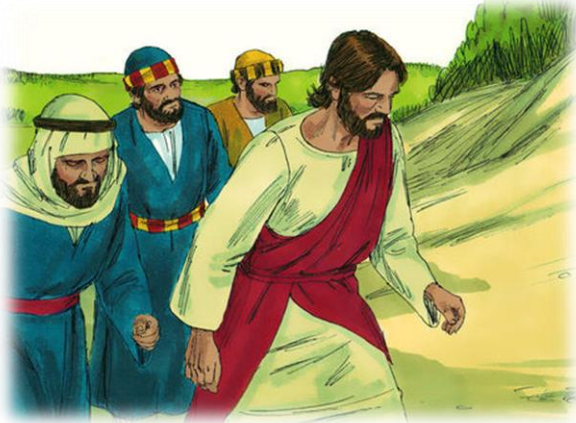
Tästä lähtien Jeesus puhui opetuslapsilleen siitä, että hänen täytyi mennä Jerusalemiin ja kärsiä paljon ylipappien ja lainopettajien käsissä. Hänet tultaisiin surmaamaan, mutta kolmantena päivänä Jeesus nousi kuolleista. Pietari reagoi tähän ensimmäisenä ja nuhteli Jeesusta: *"Sitä ei saa tapahtua!"* Jeesus kuitenkin kääntyi pois ja sanoi suoraan Pietarille: *"Väisty tieltäni, Saatana! Sinä tahdot saada minut lankeamaan. Sinun ajatuksesi eivät ole Jumalasta, vaan ihmisestä."* Jeesus siis näki Pietarissa Saatanan hengen, joka yritti estää Jumalan missiota toteutumasta. Näin tapahtuisi, jos Jeesus väistäisi kuolemaansa olemalla menemättä Jerusalemiin. Jeesus edelleen opetti opetuslapsilleen oikeasta seuraamisestaan.

"Mitä hyödyttää ihmistä, jos hän voittaa omakseen koko maailman mutta menettää sielunsa? Millä ihminen voi ostaa sielunsa takaisin?"

Matt. 16:26

Kuuden päivän kuluttua Jeesus otti mukaansa vuorelle opetuslapsistaan Pietarin sekä Jaakobin ja hänen veljensä Johanneksen. Siellä Jeesuksen ulkomuoto muuttui siten, että hänen "kasvonsa loistivat kuin aurinko ja vaatteet tulivat valkoisiksi kuin valo". Samassa Mooses ja profeetta Elia ilmestyivät heille. Seuraavaksi Jumala puhui: *"Tämä on minun rakas Poikani, johon minä olen mieltynyt. Kuulkaa häntä!"* Opetuslapset säikähtivät ja heittäytyivät maahan, mutta Jeesus kertoi, ettei heidän tarvitsisi pelätä. Kun opetuslapset nousivat ylös, he näkivät enää Jeesuksen. Vuorelta takaisin laskeutuessaan Jeesus ohjeisti opetuslapsia, etteivät he saa kertoa näkemästään ennen kuin Ihmisen Poika on herätetty kuolleista.

Kun Jeesus ja opetuslapset saapuivat Kapernaumiin, Pietarin luo tuli temppeliveron kantajia. He kysyivät, aikooko opettaja maksaa temppeliveroa. Pietari vastasi myöntävästi. Kun Jeesus ja Pietari menivät sisälle taloon, Jeesus kysyi Pietarilta: *”Keitä tämän maailman kuninkaat perivät tullia ja veroa, omilta lapsiltaan vai vierailta?”* *”Vierailta”*, vastasi Pietari. *”Lapset ovat siis vapaat”*, Jeesus jatkoi. Hän ei kuitenkaan halunnut suuttuttaa veronkerääjiä. Niinpä Jeesus pyysi Pietaria heittämään ongen veteen. Ongen mukana nimittäin tulisi kala, jonka suussa olisi hopearaha. Se kattaisi sekä Jeesuksen että Pietarin osuuden.

JEEBUS JATKAA DIALOGIA OPETUSLASTENSA KANSSA JA ESITTÄÄ LISÄÄ VERTAUKSIA

Opetuslapset kysyivät Jeesukselta, kuka on suurin taivasten valtakunnassa. Jeesus kutsui luokseen lapsen ja asetti hänet opetuslasten keskelle: *”Totisesti: ellette käänny ja tule lasten kaltaisiksi, te ette pääse taivasten valtakuntaan. Se, joka nöyrtyy tämän lapsen kaltaiseksi, on suurin taivasten valtakunnassa. Ja joka minun nimessäni ottaa luoksen yhdenkin tällaisen lapsen, se ottaa luokseen minut. Mutta jos joku johdattaa lankeemukseen yhdenkin näistä vähäisistä, jotka uskovat minuun, hänelle olisi parempi, että hänen kaulaansa pantaisiin myllynkivi ja hänet upotettaisiin meren syvyyteen.”*

Seuraavaksi Jeesus kertoo viettelyksistä. Niitä on joka tapauksessa olemassa, eikä ihminen voi viettelyksiä olla kohtaamatta. Vielä sääliävämpi ja paheksuttavampi¹¹ on kuitenkin ihminen, jonka kautta viettelykset tulevat.

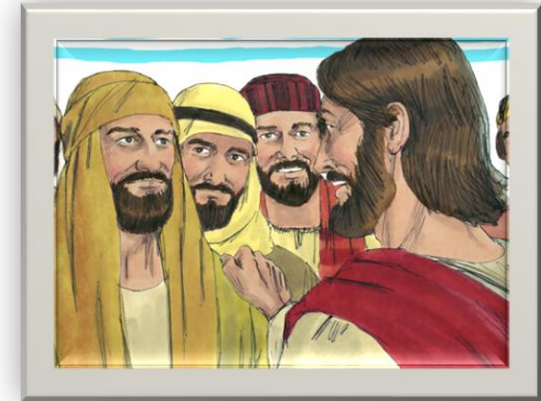
”Katsokaa, ettette halveksi yhtäkään näistä vähäisistä. Sillä minä sanon teille: heidän enkelinsä saavat taivaissa joka hetki katsella minun taivaallisen Isäni kasvoja.”

Matt. 18:10

¹¹ Jeesus toteaa Matt. 10:7 *”Viettelysten täytyy kyllä tulla, mutta voi sitä ihmistä, jonka kautta ne tulevat.”* Jeesuksen lausahdus ei itsessään suoraan kerro, millaisena hän pitää ihmistä, jonka kautta viettelykset tulevat. On tehtävissä tulkinta, että tällainen henkilö on yhtä aikaa sääliävä ja paheksuttava – apua tarvitseva ja kunnioitusta vailla.

Taivaan Isän tahtoon kuuluu, ettei yksikään vähäinen joudu hukkaan. Jos sadasta lampaasta yksi eksyy, on lähdettävä etsimään eksynyttä. Kun se löytyy, iloitaan tästä yksittäisestä lampaasta enemmän kuin 99:stä muusta.

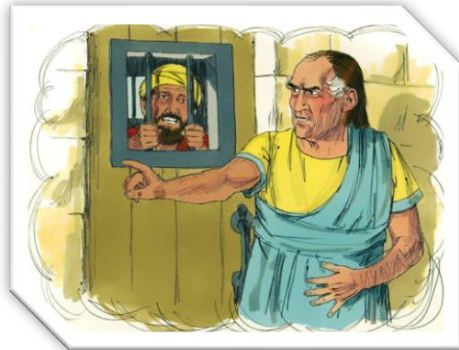
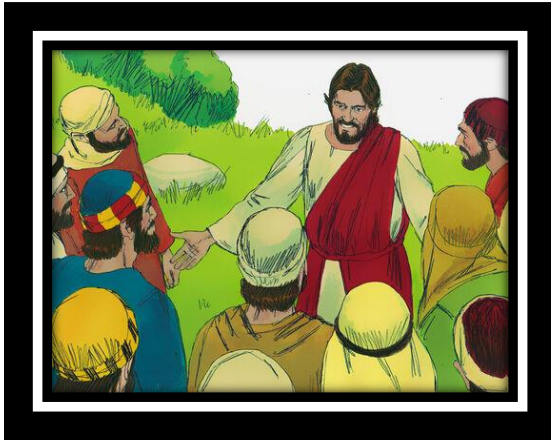
Lapset ovat tunnetusti viattomia. Samalla he ovat toki avuttomia, hauraita ja pyyteettömiä, mikä on edellytys viattomuudelle. Jotta aikuinen voisi olla lapsi, hänen täytyisi nöyryyä tavalla, joka on maailmassa vaikeaa. Ympärillä on loputtomasti viekkautta, petosta, alistamista, halveksuntaa ja valhetta, joiden vaikutukset kohdistuvat heikompiin. Heidän on vaikea puolustautua – eikä heillä ole välttämättä siihen edes kykyä. Jeesus toteaaakin, että yhdenkin ”vähäisen,” häneen uskovan johdattaminen lankeemukseen olisi tekijälleen niin sääliä ja paheksuttava asia, että tämän olisi parempi joutua hukutetuksi. On hyvä huomioida, ettei Jeesus esitä tätä rangaistuksena syntiselle teoistaan, vaan henkilölle itselleen pienempänä pahana verrattuna siihen, että hän joutuisi kadotukseen.

Jos veli tekee syntiä, tämä pitää ottaa hänen kanssaan puheeksi kahden kesken. Jos veli ei kuule veljeä, on otettava mukaan kaksi tai kolme todistajaa asian vahvistamiseksi: Jeesus on läsnä niiden keskellä, jotka hänen nimessään ovat koolla. Jos veli ei kuuntele heitäkään, on asiasta ilmoitettava seurakunnalle. Jos seurakuntakaan ei tule kuulluksi, veljeen pitää suhtautua kuin pakanaan.

Pietari kysyi Jeesukselta, montako kertaa veljelle on annettava anteeksi: *”Peräti seitsemänkö?”* Jeesus vastasi: *”Anteeksi on annettava seitsemänkymmentäseitsemän kertaa. Taivasten valtakunta on kuin kuningas, joka vaati palvelijoiltaan tilitykset.”* Vertauksen mukaan kuninkaan eteen tuotiin palvelija, joka oli kuninkaalle velkaa. Palvelija anoi armoa, ja sanoi maksavansa kaiken. Kuningas sääli palvelijaansa, ja hän päästi miehen menemään: velka oli annettu anteeksi. Seuraavaksi sama palvelija kohtasi toisen palvelijan, joka oli hänelle velkaa murto-osan murto-osan siitä, mitä itse oli ollut velkaa kuninkaalle. Hän kävi toiseen palvelijaan käsiksi ja vaati vihaisesti tätä maksamaan velkansa. Mies heittäytyi maahan, anoi armoa ja sanoi maksavansa kaiken. Palvelija ei kuitenkaan tähän suostunut. Hän toimitti toisen vankilaan, kunnes tämä maksaisi velkansa. Muut palvelijat kuitenkin näkivät tapahtuneen ja paheksuivat sitä. Niinpä he kertoivat asiasta kuninkaalle, joka kutsui palvelijan takaisin luokseen ja sanoi: *”Sinä kelvoton! Minä annoin sinulle anteeksi koko velan, kun sitä minulta pyysit.*

Eikö sinun olisi pitänyt armahtaa työtoveriasi, niin kuin minä armahdin sinua?" Kuningas oli vihainen ja toimitti palvelijansa vankilaan, kunnes tämä maksaisi velkansa. Tätä kertomusta Jeesus selventää erikseen toteamalla, että "Näin tekee minun taivaallinen Isänikin teille, jos te ette kaikesta sydämestä anna kukin veljellenne anteeksi."

Jeesus matkusti Galileasta Juudeaan. Häntä seurasi suuri joukko ihmisiä, joita Jeesus myös paransi. Lisäksi paikalle ilmaantui fariseuksia, jotka jälleen halusivat haastaa Jeesusta. He kysivät häneltä avioliitosta ja naimattomuudesta.

- *”Saako mies hylätä vaimonsa mistä syystä tahansa?”* eräs kysyi Jeesukselta.

Tähän Jeesus vastasi:

- *”Luoja teki ihmisen mieheksi ja naiseksi. Sen vuoksi mies jättää isänsä ja äitinsä ja liittyy vaimoonsa, jolloin he tulevat yhdeksi lihaksi. Minkä Jumala on yhdistänyt, sitä älköön ihminen erottako.”*

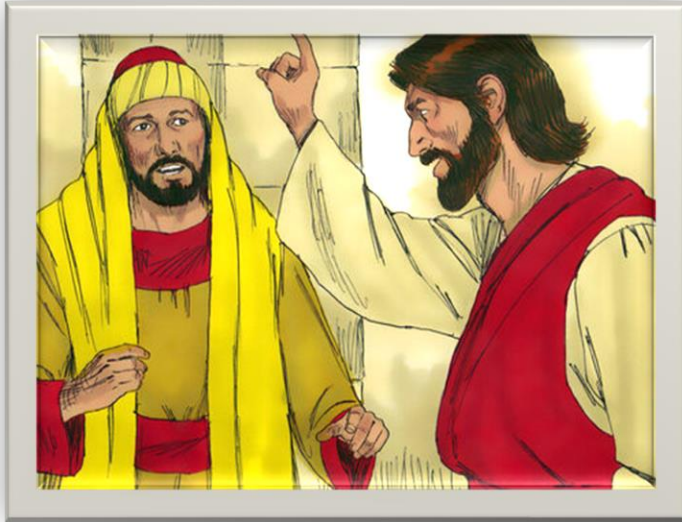
Fariseukset jatkoivat kyseenalaistamista:

- *”Miksi Mooses sitten sääti, että naiselle on annettava erokirja, jos mies hylkää hänet?”*

Jeesus jatkoi:

- *”Mooses antoi teille luvan hylätä vaimonne, koska te olette niin kovasydämissä. Mutta alun perin ei ollut niin. Minä sanon teille: se, joka hylkää vaimonsa muun syyn kuin haureuden tähden ja menee naimisiin toisen kanssa, tekee aviorikoksen. Aviorikoksen tekee myös se, joka nai miehensä hylkäämän naisen.”*

Opetuslapset kommentoivat tätä Jeesukselle, että on parempi olla menemättä naimisiin, jos avioliitto merkitsee miehelle tällaista. Jeesus toteaa, että valinta aviosta sopii ainoastaan niille, joille tämä osa on annettu. On nimittäin myös sellaisia, jotka ovat kohdusta saakka avioliittoon kelpaamattomia. On lisäksi toisia, joista ihmiset ovat tehneet sellaisia. On edelleen niitä, jotka taivasten valtakunnan tähden ovat ottaneet osakseen naimattomuuden.

Seuraavaksi rikas mies kysyi Jeesukselta, mitä hyvää hänen pitäisi tehdä, jotta saisi iankaikkisen elämän. Jeesus kertoi, että on muistettava kymmenen käskyä. Rikas kertoi noudattaneensa kaikkia niitä ja kysyi edelleen, mitä hän voisi vielä tehdä. Jeesus vastasi: *”Jos haluat olla täydellinen, niin mene ja myy kaikki, mitä sinulla on, ja anna rahat köyhille. Silloin sinulla on aarre taivaissa. Tule sitten ja seuraa minua.”* Tämän kuultuaan rikas mies lähti surullisena pois, sillä hänellä oli paljon omaisuutta. Tämän jälkeen Jeesus totesi opetuslapsilleen: *”Totisesti: rikkaan on vaikea päästä taivasten valtakuntaan. Minä sanon teille: helpompi on kamelin mennä neulansilmästä kuin rikkaan päästä Jumalan valtakuntaan.”*

”Ihmiselle se (pelastuminen) on mahdotonta, mutta Jumalalle on kaikki mahdollista.”

Matt. 19:26

Opetuslapset kysyivät Jeesukselta, mikä on tällöin heidän palkkansa siitä, että ovat luopuneet kaikesta ja seuranneet häntä. Jeesus sanoi opetuslapsille, että uuden maailman syntyessä ja Ihmisen Pojan istuutuessa kirkkautensa valtaistuimelle myös he saavat istua kahdelletoista valtaistuimelle (Israelin heimoja on 12). Jokainen, joka on Jeesuksen vuoksi luopunut ”talostaan, veljistään tai sisaristaan, isästään, äidistään tai lapsistaan tai pelloistaan, saa satakertaisesti takaisin ja perii iankaikkisen elämän”.

Tämäkin voidaan ymmärtää vertauskuvana: läheisistä ei kuulu teknisesti luopua. Jeesuksen aidon seuraamisen keskiössä on kuitenkin lähtökohta, ettei mikään – edes perhe – voi asettua etusijalle. Kyse on kääntäen myös siitä, kuinka toiset hyväksyvät Jeesuksen seuraamisen. Toisaalta tällainen on ihmiselle jopa mahdotonta, kuten Jeesus edellä olevan lainauksen mukaisesti totesi. Kristusta kohti on kuitenkin aina pyrittävä.

Jeesus toteaa, että taivasten valtakuntaa voi verrata isäntään, joka aamuvarhaisella lähti etsimään työntekijöitä viinitarhalleen. Hän asetti työhön muutaman miehen, ja sopi päiväpalkaksi yhden denaarin. Jonkin ajan päästä isäntä tapasi toimeettomia miehiä, joten hän pyysi heitäkin töihin samalla palkalla. Vielä lisää miehiä tuli päivän jo melkein loputtua viinitarhalle töihin. Jokaiselle isäntä oli luvannut antaa palkaksi yhden denaarin. Kun lopulta oli palkanmaksun aika, kaikki työntekijät saivat kukin denaarin. Ensimmäisenä töihin otetut miehet raivostuivat tästä. He eivät hyväksyneet sitä, että vain vähän aikaa työskennelleet saivat saman palkan kuin koko päivän työskennelleet. Isäntä kuitenkin puolustautui sillä, että jokaiselle maksettiin juuri se, mitä oli alun perin luvattu. Hän mainitsi, että saa tehdä omallaan mitä haluaa. *”Katsotko sinä karsaasti sitä, että minä olen hyvä?”* isäntä totesi.

”Näin viimeiset tulevat ensimmäisiksi ja ensimmäiset viimeisiksi.”

Matt. 20:16

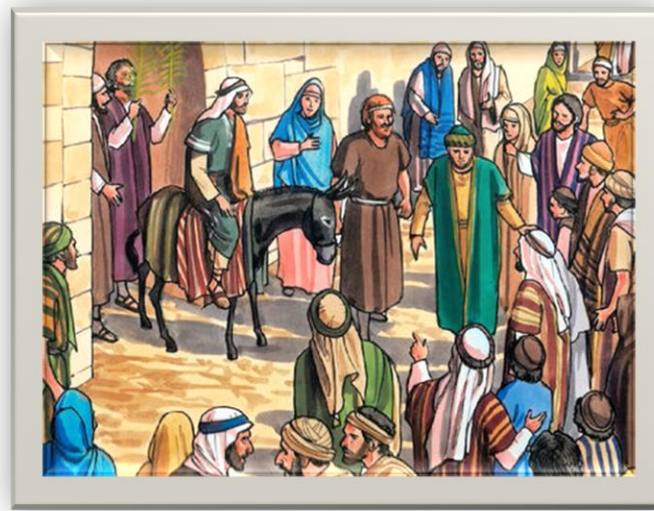
Tällainen palkanmaksu voi tosiaan tuntua epärealistiselta. Vertaus kuitenkin osoittaa, että Jumalalla on valta antaa ihmisille, mitä parhaaksi katsoo. Ihmisellä ei ole tähän sananvaltaa. Jumalan edessä jokainen on lopulta tasavertainen. On enemmän ihmisen luoma lähtökohta, että toinen olisi toista arvokkaampi jollakin teknisellä, mitattavalla perusteella. Jonkun hyvä teko saattaa samasta syystä aiheuttaa kateutta toisessa. On toki mielekäästä kysyä, miksi vähemmän työtä tekevän todella pitäisi saada sama korvaus kuin enemmän työtä tekevän. Tällöin voidaan kuitenkin palata aikaisemman hyveen äärelle, missä rikas luopuisi omaisuudestaan. Tämän Jeesus kuitenkin totesi kovin vaikeaksi käytännössä.

”Joka tahtoo teidän joukossanne tulla suureksi, se olkoon toisten palvelija, ja joka tahtoo tulla teidän joukossanne ensimmäiseksi, se olkoon toisten orja. Ei Ihmisen Poikakaan tullut palveltavaksi, vaan palvelemaan ja antamaan henkensä lunnaiksi kaikkien puolesta.”

Matt. 20:26-28

JEEBUS RATSASTAA JERUSALEMIIN

Kun Jeesus opetuslapsineen lähestyi Jerusalemia, hän pyysi hakemaan itselleen läheisestä kylästä aasin ja tämän vierellä olevan varsan. Niitä pyydettiin lainaksi Herran nimessä. Kun Jeesus saapui Jerusalemin porteille, hänen edessään kulki suuri ihmisjuokko, joka ylisti Jeesusta: *”Hoosianna, Daavidin poika! Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimessä!”*¹² Kaupunkilaiset kyselivät toisiltaan, kuka heidän luokseen on saapunut. Ihmiset sanoivat: *”Hän on Jeesus, profeetta Galilean Nasaretista.”*

Jeesus meni temppeliin ja ajoi ulos kaikki myyjät ja ostajat. Hän kaatoi rahanvaihtajien pöydät ja sanoi heille: *”On kirjoitettu: ‘Minun huoneeni on oleva rukouksen huone.’ Mutta te teette siitä rosvojen luolan.”* Temppeliin tuli sairaita, joita Jeesus paransi. Kun ylipapit ja lainopettajat näkivät tämän, ja kuulivat lisäksi lasten ylistävän Jeesusta temppelissä, he suuttuivat. *”Kuuletko, mitä nuo huutavat?”* he kysyivät. Jeesus vastasi: *”Ettekö te ole koskaan lukeneet tätä sanaa: ‘Lasten ja imeväisten suusta sinä olet hankkinut kiitoksesi?’”* Jeesus jätti heidät siihen, ja meni kaupungin ulkopuolelle Betaniaan, missä hän yöpyi.

¹² Haprean kielen sana *hoosianna* merkitsee ”auta”. Sitä käytettiin siunauksena toivotuksena, kun kuningasta otettiin vastaan. Matteuksen evankeliumin luvun 21 jae 9 esiintyy Suomessa suositussa virressä *Hoosianna* (virressä sanan *siunattu* tilalla on kuitenkin *kiitetty*).

"Mitä tahansa te uskossa rukoillen pyydätte, sen te saatte."

Matt. 21:22

Seuraavana päivänä Jeesus meni jälleen temppeliin, missä hän jatkoi opettamista. Paikalle saapui ylipappeja ja kansan vanhimpia: he kysyivät Jeesukselta tämän valtuuksista toimia. *"Millä valtuuksilla sinä tällaista teet? Kuka sinut on tähän valtuuttanut?"* Jeesukselta tivattiin. Jeesus lupasi vastata kysymykseen, jos he ensin vastaisivat Jeesuksen esittämään kysymykseen: *"Mistä Johanneksen kaste oli peräisin? Taivaasta vai ihmisistä?"* Ylipapit ja vanhimmat vetäytyivät neuvottelemaan vastauksesta. He oivalsivat, että antaessaan vastaukseksi "taivaasta", Jeesus esittäisi uuden kysymyksen siitä, miksi Johannekseen ei tällöin uskottu. Jos vastaukseksi taas annettaisiin "ihmisistä", kansa asettuisi heitä vastaan, koska Johannesta pidetään profeettana. Näin ollen Jeesukselle vastattiin: *"Emme tiedä."* Tämän jälkeen Jeesus totesi heille: *"En minäkään sitten sano teille, millä valtuuksilla minä kaikkea tätä teen."*

LISÄÄ VERTAUKSIA

- Eräällä miehellä oli kaksi poikaa. Hän pyysi toista pojista menemään töihin viinitarhaan. Poika ei halunnut, ja kieltäytyi tehtävästä. Hän kuitenkin muutti myöhemmin mielensä ja meni. Isä meni myös toisen pojan luokse ja pyysi häntä viinitarhalle. Poika ilmoitti heti menevänsä, muttei oikeasti mennytkään.

Teot ovat sanoja tärkeämpiä. Fariseukset puhuivat Jumalan sanaa korostaen, mutta eivät kuitenkaan eläneet tämän mukaisesti. He esittivät olevansa moraalisesti valveutuneempia, vaikka olivat syntisiä. Tavallinen kansa oli valmiimpi kuuntelemaan Jeesusta, jota oppineet samalla kritisoivat.

- Isäntä istutti viinitarhan, jonka hän vuokrasi viljelijöille. Itse hän muutti pois. Korjuuaikana isäntä kuitenkin lähetti palvelijoitaan perimään viljelijöiltä satoa. Kun palvelijat pääsivät perille, viljelijät tappoivat heidät. Isäntä lähetti enemmän palvelijoita viinitarhalle, mutta heille kävi samalla tavalla. Sitten isäntä lähetti asialle poikansa, koska uskoi, etteivät palvelijat tekisi hänelle mitään. Viljelijät kuitenkin ajattelivat, että poika on perillinen, joten perillisen tappaminen siirtäisi perinnön viljelijöille.

Seuraavaksi Jeesus kysyi opetuslapsilta: *"Kun viinitarhan omistaja tulee lopulta itse paikalle, mitä hän tekee viljelijöille?"* Opetuslapset vastasivat: *"Hän antaa pahoille lopun ja vuokraa viinitarhan toisille viljelijöille, jotka toimittavat sadon ohjeiden mukaan."*

Fariseukset ovat kuin vuokralaisia. He ovat vuokralla hedelmällisellä maalla, joka on saatu isännältä eli Herralta. Heidän kuuluisi palvella Jumalaa, mutta sen sijaan he toimivat itsekkäästi ja jopa tappavat muita: juuri heitä, jotka Jumala on lähettänyt. Vaikka Jumala lähettäisi oman poikansa, fariseukset ovat valmiit uhraaman tämän oman etunsa vuoksi.

- Aikaisemmin Jeesus oli myös kironnut viikunapuun.¹³ Hän oli nimittäin temppeliin kulkiessaan nähnyt viikunapuun, josta ajatteli syödä. Rehevässä puussa oli kuitenkin vain pelkkiä lehtiä. Sitten Jeesus oli todennut: *"Ikinä et enää tee hedelmää."* Samassa viikunapuu kuivettui.

Tämäkin vertaus saattaa liittyä siihen, kuinka päälle päin hyvästä puuttuu oikeasti jotakin oleellista. Israelin oppineet sanovat noudattavansa Jumalan sanaa, mutta tulos jää pinnalliseksi: todellista hedelmää ei kehity. Samalla Jeesuksen kirous voi olla ilmentymä paitsi hänen kyvyistään ihmetekoihin uskon kautta, myös Israelia kohtaavasta taantumuksesta, mikä käy ilmi Jeesuksen kuoleman myötä fariseusten toiminnan vuoksi.

- Kuningas järjesti häät pojalleen. Kutsut lähetettiin valituille vieraille, mutta hienoista puitteista huolimatta he eivät välittäneet tulla, ja jotkut jopa pieksivät kuninkaan palvelijoita. Kuningas vihastui, ja lähetti sotajoukot surmaamaan ja polttamaan kaupunkeja. Seuraavaksi kuningas käski palvelijansa kutsumaan häihin keitä tahansa he tapaisivat teillä ja toreilla. Näin häähuone täyttyi kaikista – hyvistä ja pahoista. Kun kuningas tuli katsomaan vieraitaan, hän huomasi, että yhdellä ei ollut häävaatteita. Kuningas käski heittää hänet ulos: *"Monet ovat kutsuttuja, mutta harvat valittuja."*

Palvelijat ovat kuin Jumalan sanansaattajia eli profeettoja, joita kuitenkin kohdellaan huonosti. Aluksi taivasten valtakunta vaikuttaa olevan tarjolla vain valituille. Oikeasti taivasten valtakunta on lopulta avoinna kaikille – myös ei-juutalaisille. Toisaalta sinne ei voida vain passiivisesti mennä, vaan tämä vaatii myös ihmiseltä itseltään paljon: tätä on Jeesuksen seuraaminen.

---

¹³ Tämä on ainoa kerta, kun Jeesus kirjoitusten mukaan kiroaa jotakin – eli tekee käänteisen voimateon. Muutoin Jeesus parantaa sairaita tai tekee muita toimia, jotka ovat iloksi tai hyödyksi, muiden auttamiseksi.

JEESUSTA KYSEENALAISTETAAN JA HAASTETAAN YHÄ ENEMMÄN

Fariseukset neuvottelivat keskenään, kuinka saisivat Jeesuksen ansaan. He lähettivät omia opetuslapsiaan yhdessä Herodeksen kannattajien kanssa Jeesuksen luokse. Nämä imartelivat Jeesusta sanomalla, että hän puhuu totta ja opettaa Jumalan tietä totuudenmukaisesti, eikä tee eroa ihmisten välillä. Tämän jälkeen he kysyivät Jeesukselta: *”Onko oikein maksaa keisarille veroa vai ei?”* Jeesus huomasi heidän kataluutensa ja vastasi: *”Te teeskentelijät! Miksi te yritätte saada minut ansaan? Näyttäkää sitä rahaa, jolla maksatte veronne.”* He ottivat esiin denaarin. Jeesus kysyi, kenen kuva siinä on. Hänelle vastattiin, että rahassa on keisarin kuva. Niinpä Jeesus totesi: *”Antakaa siis keisarille mikä keisarille kuuluu ja Jumalalle mikä Jumalalle kuuluu.”* Tämän kuullessaan he jättivät Jeesuksen rauhaan ja lähtivät.

Seuraavaksi Jeesuksen luo tuli saddukeuksia¹⁴, jotka kielsivät ylösnousemuksen. He esittivät Jeesukselle kysymyksen: *”Mooses on sanonut; jos mies kuolee lapsettomana, lesken tulee naida tämän veli ja hankkia lapsi hänen kanssaan. Keskuudessamme oli seitsemän veljestä. Vanhin heistä meni naimisiin, mutta hän kuoli lapsettomana. Niinpä leski meni hänen veljelleen. Samoin kävi toiselle veljelle, kolmannelle veljelle ja niin edelleen. Lopulta leskikin kuoli. Kenen leski hän on oleva ylösnousemuksessa? Onhan hän ollut naimisissa heidän jokaisen kanssa.”* Jeesus vastasi: *”Te kuljette eksyksissä, koska ette tunne pyhiä kirjoituksia ettekä Jumalan voimaa. Ei ylösnousemuksessa oteta vaimoa eikä mennä vaimoksi. Ylösnousseet ovat kuin enkelit taivaassa.”* Jeesus jatkoi vielä: *”Ettekö ole lukeneet, mitä Jumala on teille sanonut; ’Minä olen Abrahamin Jumala, lisäksi Jumala ja Jaakobin Jumala.’ Ei hän ole kuolleiden Jumala, vaan elävien.”* Väkijoukko oli ihmeissään Jeesuksen opetuksesta.

¹⁴ Saddukeukset olivat juutalainen uskonnollis-poliittinen ryhmä, johon kuului henkilöitä pappisylimystöstä. Saddukeukset korostivat Tooraa sitovana lakina, eivätkä he uskoneet ylösnousemukseen. He vastustivat fariseuksia, jotka olivat muita kuin pappeja. Tästä huolimatta fariseukset pitivät itseään uskonnollisina johtajina. Evankeliumissa korostuu fariseusten kaksoisstandardit, sillä he painottivat tarkkaa sitoutumista Mooseksen lakiin, mutta eivät kuitenkaan aina itse noudattaneet sitä. Sekä saddukeukset että fariseukset vastustivat Jeesusta.

Kun fariseukset saivat tietää, että Jeesus oli asettunut saddukeuksia vastaan, he kokoontuivat jälleen neuvottelemaan. Sitten eräs fariseus koetteli Jeesusta: *”Opettaja, mikä on lain suurin käsky?”* Jeesus vastasi: *”Rakasta Herraa, Jumalaasi, koko sydämestäsi, koko sielustasi ja mielestäsi. Tämä on käskyistä suurin ja tärkein. Toinen yhtä tärkeä on tämä: Rakasta lähimmäistäsi niin kuin itseäsi. Näiden kahden käskyn varassa ovat laki ja profeetat.”*

Seuraavaksi Jeesus esitti kysymyksen fariseuksille: *”Mitä te ajattelette Messiaasta? Kenen poika hän on?”* mihin he vastasivat *”Daavidin”*. Jeesus jatkoi: *”Miksi Daavid sitten kutsuu häntä herraksi? Jos kerran Daavid sanoo Messiaasta herraksi, kuinka Messias voi olla hänen poikansa?”* Kukaan ei pystynyt vastaamaan Jeesukselle, ja siitä lähtien Jeesukselta ei enää rohjettu kysyä mitään.

Tämän jälkeen Jeesus puhui opetuslapsilleen ja väkijoukolle. Hän kertoi, että Mooseksen istuin on nyt fariseusten ja lainopettajien hallussa. Heitä tulisi kuunnella ja elää tämän mukaisesti (opettavathan he oikein), mutta on tärkeää olla ottamatta mallia heidän teoistaan: he nimittäin puhuvat yhtä ja tekevät toista.

”Kaiken minkä tekevät he tekevät vain siksi, että heidät huomattaisiin. He käyttävät leveitä raamatunlausekoteloita ja panevat viittaansa isot tupsut, he istuvat pidoissa mielellään kunniapaikalla ja synagogassa etumaisilla istuimilla ja ovat hyvilläään, kun ihmiset toreilla tervehtivät heitä ja kutsuvat heitä rabbiksi.”

Matt. 23:5-7

Jeesus painottaa, että opetuslasten ei pidä antaa kutsua itseään rabbiksi, koska opettajia on vain yksi ja kaikki ovat keskenään veljiä. Itseään ei pidä antaa kutsua mestariksi, koska opetuslapsilla on vain yksi mestari, Kristus. Kenenkään ei myöskään pidä kutsua toista isäksi, koska on vain yksi isä, joka on taivaissa.

”Joka teistä on suurin, se olkoon toisten palvelija. Sillä joka itsensä korottaa, se alennetaan, mutta joka itsensä alentaa, se korotetaan.”

Matt. 23:11-12

Jeesus soimaa kovasanaisesti lainoppineita ja fariseuksia osoittaen heidän kaksinaismoralisminsa. Ilmaisut ovat voimakkaita. Heidän tiukat ohjeensa ja korkeat vaatimuksensa kansaa kohtaan eivät nimittäin käytännössä koske heitä itseään. Jeesus paitsi antaa konkreettisia esimerkkejä myös soveltaa jälleen vertauksia. Hän lisäksi toteaa suorasukaisesti, että he ovat omien tekojensa ja sanojensa kautta¹⁵ syypäitä kaikkeen viattomaan vereen, jota on vuodattettu hurskaasta Abelista¹⁶ saakka. Sen vuoksi nykyinen sukupolvi on totisesti vastaava kaikesta.

Viimeistään tässä kohdassa evankeliumia huomaa Jeesuksen inhimillisemmän tavan toimia ja viestiä kuin tyypillisesti evankeliumin pääkohtien ja kuvauksien perusteella ehkä mielletään. Jeesus on esimerkiksi totuttu näkemään puhumassa filosofisesti, parantamassa lempeästi sairaita, ottamassa tyynesti vastaan tuomiotaan Pilatuksen edessä sekä kohtaamassa kuolemansa ilman vastarintaa. Evankeliumissa on kuitenkin myös kohtia, jotka luovat kontrastin tälle: Jeesus kiroaa viikunapuun, kaataa väkivalloin temppelin rahapöydät sekä nimittelee fariseuksia (esim. "Te sokeat typerykset!", "Te teeskentelijät!" ja "Te kyykäärmeen sikiöt!").

"Sillä minä sanon teille, että te ette minua tästedes näe ennen kuin sanotte: 'Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimessä!'"

Matt. 23:39

Öljymäellä Jeesus keskusteli opetuslastensa kanssa. He kysyivät, milloin kaikki tapahtuu: *"Mikä on merkinä sinun tulostasi ja tämän maailman lopusta?"* Jeesus kertoo ajasta, jolloin kansat ja valtakunnat nousevat toisiaan vastaan, ja joka puolella on nälänhätää ja maanjäristyksiä. Väärät profeetat esiintyvät sotien aikaan pelastavana Messiaana, mutta johtavat ihmisiä vain harhaan – heitä pitää varoa. Samalla monet luopuvat uskostaan sekä kavaltavat ja vihaavat toisiaan. Kun laittomuus lisääntyy, useiden rakkaus kylmenee. Loppuun asti kestävätkin pelastuvat. Tämä evankeliumi julistetaan kaikkialle maailmaan, minkä jälkeen tulee loppu.

"Silloin teidät pannaan ahtaalle, monia teistä surmataan ja kaikki kansat vihaavat teitä minun nimeni tähden."

Matt. 24:9

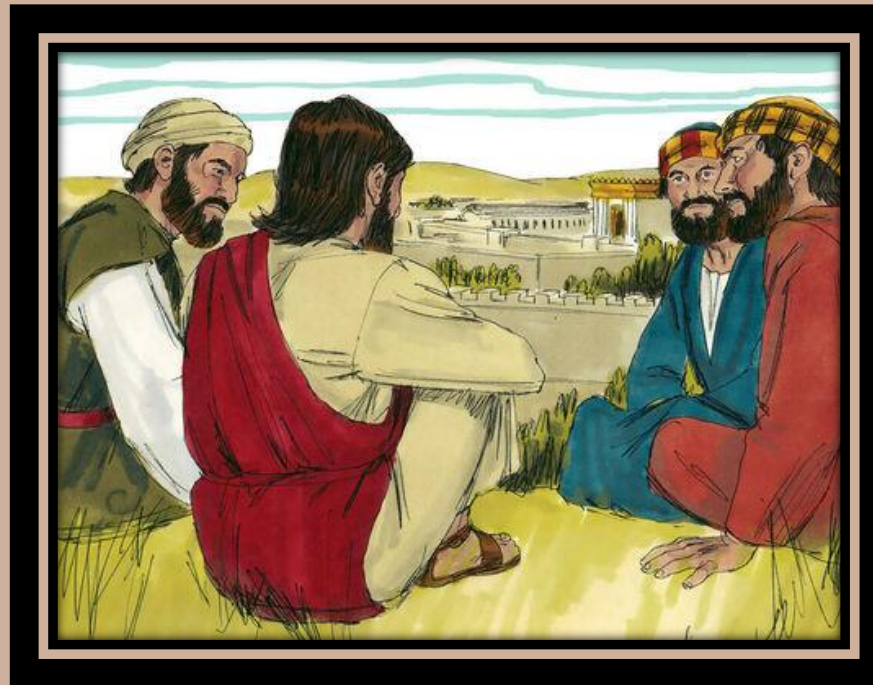
¹⁵ Fariseukset esittivät, että eivät olisi tahranneet käsiään vereen, jos olisivat eläneet esi-isiensä aikana. Jeesus pitää tätä samalla osoituksena siitä, että fariseukset korostavat olevansa profeettojen murhaajien jälkeläisiä.

¹⁶ Abel oli Aatamin ja Eevan toinen poika (ensimmäinen oli Kain).

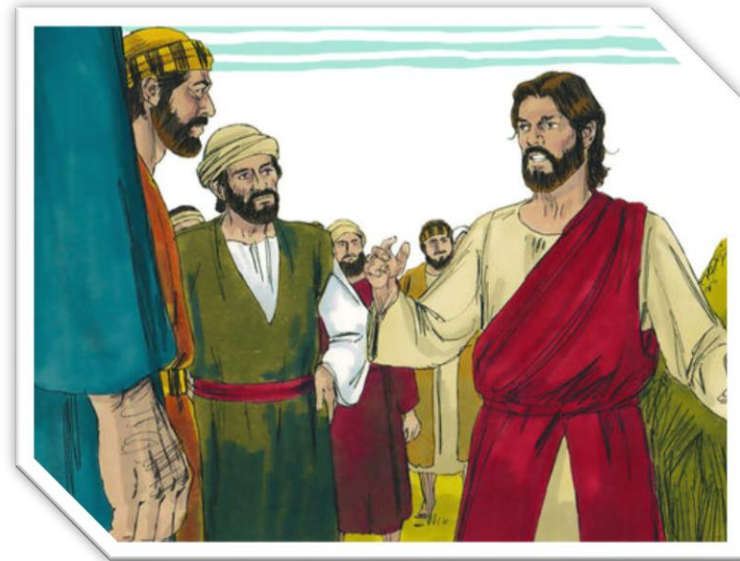
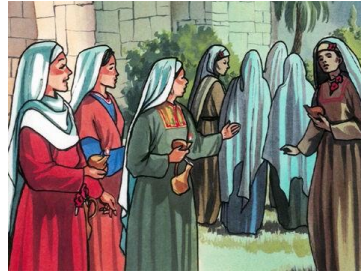
Ahdinko on oleva niin suuri, ettei "sellaista ole koskaan ollut eikä tule koskaan olemaan". Ellei sitä lyhennettäisi, ketään ei jäisi jäljelle – juuri siksi sitä lyhennetään. Tällöin kaikesta selviävät valitut. Taivaalle ilmestyy Ihmisen Pojan merkki: hän tulee suuressa voimassaan ja kirkkaudessaan. Enkelit lähetetään kaikkiin ilmansuuntiin kokoamaan valitut.

"Olkaa siis tekin valmiit, sillä Ihmisen Poika tulee hetkellä, jota ette aavista."

Matt. 24:44

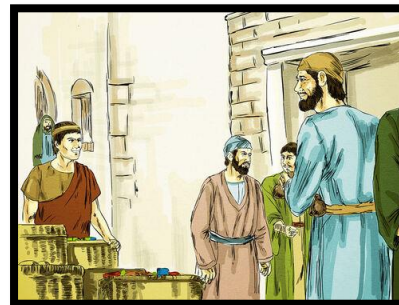
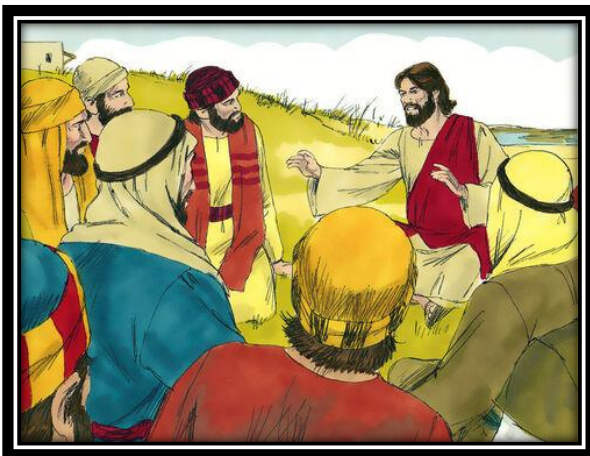
Jeesus jatkoi vertausten kertomista opetuslapsilleen: taivas on oleva tällainen. Hän kertoi kymmenestä morsiamesta, jotka lähtivät sulhasta vastaan. Viisi oli tyhmää, viisi viisasta. Tyhmät ottivat mukaansa pelkän lampun. Viisaat ottivat mukaansa lampun lisäksi öljyastian. Kun sulhanen viipyi, morsiamia alkoi väsyttää ja he nukahtivat. Keskellä yötä joku huusi, että sulhanen saapuu. Morsiamet heräsivät, ja sytyttivät lamppunsa. Seuraavaksi tyhmät pyysivät viisailta öljyä, mutta viisaat totesivat, ettei se riitä kaikille, ja kehottivat toisia menemään ostamaan lisää. Näin he myös tekivät, mutta takaisin tullessaan kaikki olivat jo menneet häätaloon. Kun tyhmät menivät häätalolle, heille ei avattu enää ovea, vaan vastattiin: *"Totisesti, minä en tunne teitä."* Jeesus toteaa opetuslapsille, että *"Valvokaa, siis, sillä te ette tiedä päivää ettekä hetkeä."*

Jeesus jatkaa opetustaan kertomalla tarinan kolmesta palvelijasta, jolle isäntä antoi koko omaisuutensa hoidettavaksi, koska oli itse muuttamassa toiseen maahan. Ensimmäiselle palvelijalle isäntä antoi viisi talenttia¹⁷, toiselle kaksi talenttia ja kolmannelle yhden talentin – kullekin kykyjensä mukaan. Kun isäntä oli muuttanut maasta, palvelijat ryhtyivät toimeen. Ensimmäinen kävi talenteilla kauppaa ja sai kaksinkertaistettua omaisuuden kymmeneen talenttiin. Toinenkin palvelija kävi kauppaa ja sai niin ikään kahdesta talentista neljä. Kolmas palvelija sen sijaan kaivoi maahan kuopan ja kätki talentin. Kun isäntä palasi takaisin, hän vaati palvelijoiltaan tilitykset. Molemmille talentteja lisää hankkineille palvelijoilleen isäntä totesi: *”Hyvin tehty! Olet hyvä ja luotettava palvelija. Vähässä olet ollut uskollinen, minä panen sinut paljon haltijaksi. Tule herrasi ilojuhlaan!”* Kolmas palvelija kertoi isännälle, että oli kaivanut talentin maahan, koska pelkäsi: *”Herra, minä tiesin, että sinä olet ankara mies. Sinä leikkaat sieltä, minne et ole kylvänyt, ja kokoat sieltä, minne et ole siementä viskannut.”* Tällöin isäntä vastasi: *”Sinä kelvoton ja laiska palvelija! Silloinhan sinun olisi pitänyt viedä minun rahani pankkiin, niin että olisin palatessani saanut omani takaisin korkoineen. Ottakaa pois hänen talenttinsa ja antakaa se sille, jolla on kymmenen talenttia.”*

”Jokaiselle, jolla on, annetaan, ja hän on saava yltäkyllin, mutta jolla ei ole, siltä otetaan pois sekin mitä hänellä on.”

Matt. 25:29

¹⁷ Talentti oli suurin rahayksikkö, se vastasi 6000:ta denaaria. Yksi denaari taas vastasi tavanomaista päiväpalkkaa. Toisin sanoen talentti vastasi valtavaa summaa.

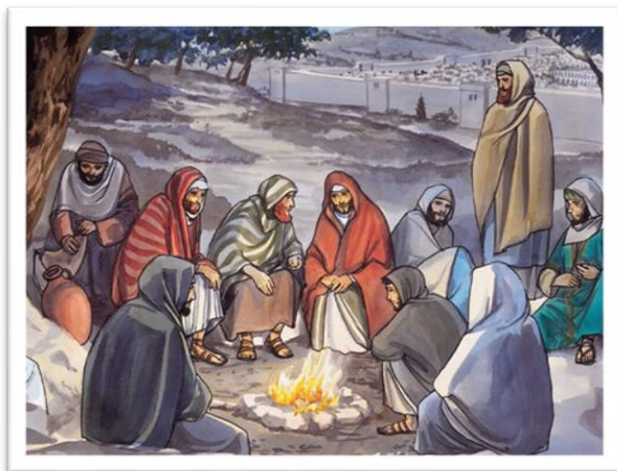
Jeesus oli jo aiemmin todennut kohtaamalleen rikkaalle miehelle, kuinka kymmenen käskyn noudattamisen ohella oikeasti vanhurskas antaa lisäksi omaisuutensa pois. Tästä näkökulmasta tarinaa yksioikoisesti tarkastelemalla voisi jäädä kuva, että yhden talentin saanut palvelija olisi toiminut kolmesta oikeimmin, koska hän ei kerryttänyt varallisuutta edes pankkikoron vertaa. Niinpä on oleellista kiinnittää huomiota siihen, ettei opetuksessa olekaan kyse tavoitteesta kasvattaa maallista omaisuutta. Vertaus palvelijoista talentteineen on sen sijaan tärkeä osoitus siitä, kuinka kaikkea Herran ihmiselle antamaa tulee hoitaa mahdollisimman hyvin omien kykyjensä mukaan – kaikki on lopulta Herran omaisuutta. Omia avujaan pitäisi aina käyttää edistykseen, vaikka lähtökohdat olisivat vaatimattomat. Tästä palkitaan runsaudella myöhemmin. Uusia ovia avautuu, kun luottaa Jumalan johdatukseen. Erityisen keskeistä on myös rohkeus omassa toiminnassa: kolmannen palvelijan pelko isäntää (Jumalaa) kohtaan oli estänyt häntä toimimasta hedelmällisesti. Ihmisen tulisi hyödyntää koko potentiaalinsa sen mukaan, mitä Jumala on antanut. Tämän noudattamatta jättäminen ei ole hyväksi sen enempää isännälle kuin palvelijalle.

VIIMEINENTUOMIO

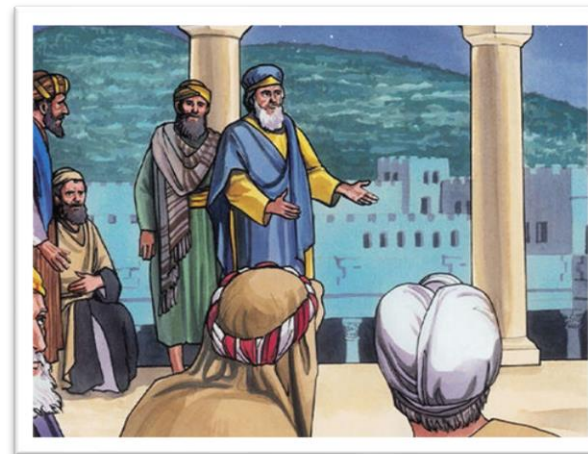
Jeesus kertoo opetuslapsilleen viimeisestä tuomiosta eli siitä, kun Ihmisen Poika tulee kirkkaudessaan kaikkien enkeliensä kanssa. Silloin Ihmisen Poika istuu kirkkautensa valtaistuimelle, ja kaikki kansat asetetaan hänen eteensä. Lampaat astetaan oikealle puolelle ja vuohet vasemmalle puolelle. Kuningas sanoo oikealla puolella oleville, että he ovat Isän siunaamat, ja saavat periä valtakunnan: *”Minun oli nälkä, ja te annoitte minulle ruokaa. Minun oli jano, ja te annoitte minulle juotavaa. Minä olin koditon, ja te otitte minut luoksenne. Minä olin alasti, ja te vaatetitte minut. Minä olin sairas, ja te kävitte minua katsomassa. Minä olin vankilassa, ja te tulitte minun luokseni.”* Silloin vanhurskaat ihmettelevät, etteivät he ole koskaan nähneet kuningasta sellaisessa tilassa. Tähän kuningas kuitenkin vastaa: *”Totisesti, kaiken, minkä te olette tehneet yhdelle näistä vähäisimmistä veljistäni, sen te olette tehneet minulle.”* Sitten vasemmalle puolelle sanotaan sama asia kielteisessä muodossa. Edelleen vasemmalla puolella olevat ihmettelevät, etteivät he ole nähneet kuningasta sellaisessa tilassa. Silloin kuningas vastaa: *”Totisesti: kaiken, minkä te olette jättäneet tekemättä yhdelle näistä vähäisimmistä, sen te olette jättäneet tekemättä minulle.”*

”Ja niin he lähtevät, toiset iankaikkiseen rangaistukseen, mutta vanhurskaat iankaikkiseen elämään.”

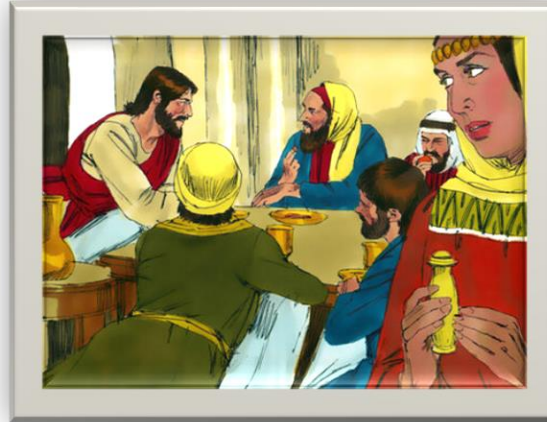
Jeesus sanoi opetuslapsilleen: *“Kahden päivän kuluttua on pääsiäinen. Silloin Ihmisen Poika luovutetaan ristiinnaulittavaksi.”* Samaan aikaan ylin papisto ja kansan vanhimmat kokoontuivat ylipappi Kaifaksen palatsissa. He punoivat juonta, kuinka saisivat Jeesuksen käsiinsä tappaakseen hänet. Tätä ei kuitenkaan tehtäisi juhlan aikaan, jotta kansa ei alkaisi mellakoida.

JEESUKSEN VOITELU

Kun Jeesus oli vierailulla spitaalia aiemmin sairastaneen miehen luona Betaniassa, hänen luokseen saapui myös paikalla ollut nainen¹⁸ mukanaan arvokasta tuoksuöljyä. Nainen kaatoi öljyn Jeesuksen päähän, kun tämä oli aterioimassa. *“Mitä haaskausta! Sen olisi voinut myydä hyvään hintaan ja antaa rahat köyhille.”* opetuslapset totesivat. Jeesus kuitenkin vastasi: *“Miksi pahoitatte naisen mielen? Hän teki minulle hyvän teon. Köyhät teillä on luonanne aina, mutta minua teillä ei aina ole.”* Jeesus sanoi voitelun tapahtuneen hänen hautaamistaan varten.

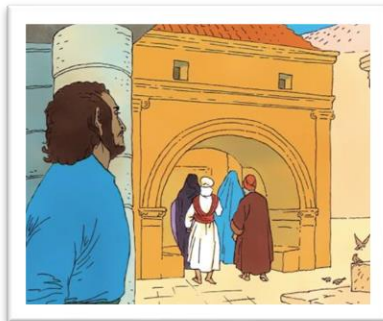
¹⁸ Johanneksen evankeliumissa nainen mainitaan nimeltä: hän on kuolleista herätetyn Lasaruksen sisko Maria.

"Totisesti: kaikkialla maailmassa, missä ikinä evankeliumin sanoma julistetaan, tullaan muistamaan myös tämä nainen ja kertomaan, mitä hän teki."

Matt. 26:13

Tässä vaiheessa Juudas Iskariot, yksi Jeesuksen kahdestatoista opetuslapsista, meni ylipappien luo. Juudas kysyi, kuinka paljon ylipapit maksaisivat siitä, että hän toimittaa Jeesuksen heidän käsiinsä. Palkkioksi sovittiin kolmekymmentä hopearahaa. Tämän jälkeen Juudas etsi tilaisuutta kavaltaa Jeesus.

JEESUKSEN VIIMEINEN ATERIA

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:C3%9Altima_Cena_-_Juan_de_Juanes.jpg

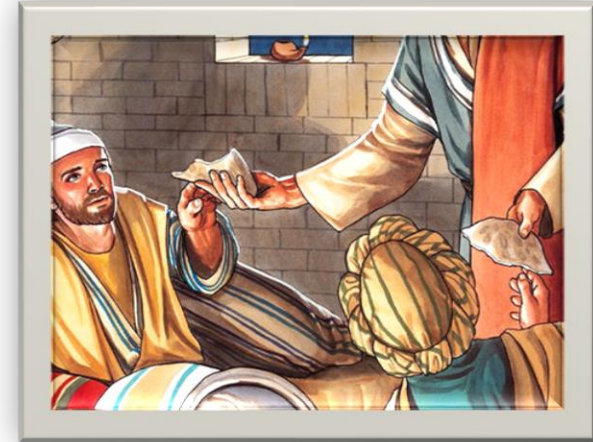
Juan de Juanes - Pyhä ehtoollinen (1500-luku)

Happamattoman leivän juhlan¹⁹ ensimmäisenä päivänä opetuslapset kysyivät Jeesukselta, missä tämä haluaisi heidän valmistavan hänelle pääsiäisaterian. Jeesus opasti heitä menemään "kaupunkiin" (ilmeisesti Jerusalemin liepeille) taloon erään henkilön luokse, jolle välitettäisiin viesti siitä, että opettaja opetuslapsineen söisi siellä pääsiäisaterian.

¹⁹ Pesah eli pääsiäinen on juutalainen juhla, jolloin vietetään israelilaisten vapautumista Egyptin orjuudesta. Juhlaan kuuluu myös happamattoman leivän syönti; hapatetta käytetään leivän nostamiseen, mutta Egyptistä paetessaan israelilaisilla ei ollut tähän aikaa. Kristityille pääsiäinen liittyy Jeesuksen ristiinnaulitsemiseen ja ylösnousemukseen, joka tapahtui juutalaisten pesah-juhlan aikana.

Näin opetuslapset tekivät ja valmistivat pääsiäisaterian. Illalla Jeesus kävi aterialle kahdentoista opetuslapsensa kanssa. Ruokailun aikana Jeesus sanoi: *"Yksi teistä on kavaltava minut."* Opetuslapset hätääntyivät ja kysyivät Jeesukselta, kuka tämä henkilö on. Myös Juudas kysyi: *"Rabbi, en kai se ole minä?"* Tähän Jeesus vastasi: *"Itsepä sen sanoit."*

Aterian aikana Jeesus otti leivän, siunasi, mursi ja antoi sen opetuslapsilleen: *"Ottakaa ja syökää, tämä on minun ruumiini."* Seuraavaksi hän otti maljan, kiitti Jumalaa, antoi opetuslapsille ja sanoi: *"Tämä on minun vereni, liiton veri, joka kaikkien puolesta vuodatetaan syntien anteeksiantamiseksi."*

Aterian jälkeen he lähtivät Öljymäelle. Silloin Jeesus sanoi: *"Tänä yönä te kaikki luovutte minusta. Mutta kuolleista noustuani menen teidän edellänne Galileaan."* Pietari keskeytti Jeesuksen: *"Vaikka kaikki muut luopuisivat sinusta, minä en koskaan luovu."* Jeesus kuitenkin vastasi: *"Totisesti: tänä yönä, ennen kuin kukko laulaa, sinä kolmesti kiellät minut."*

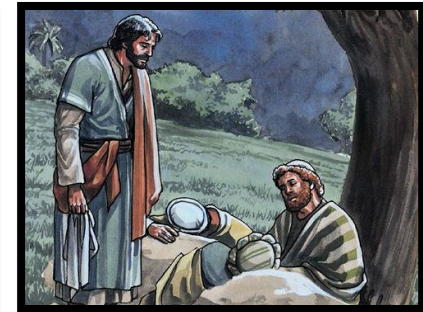
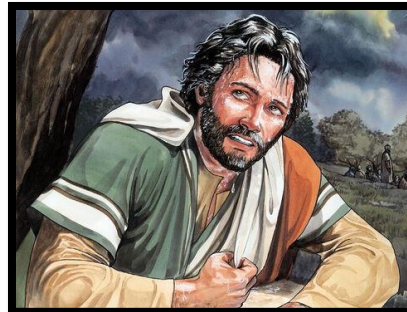
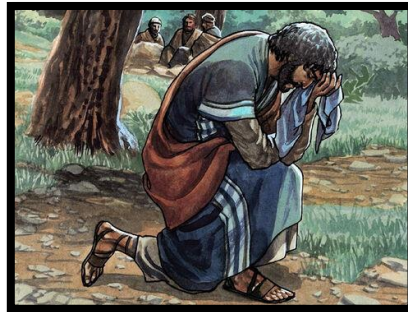
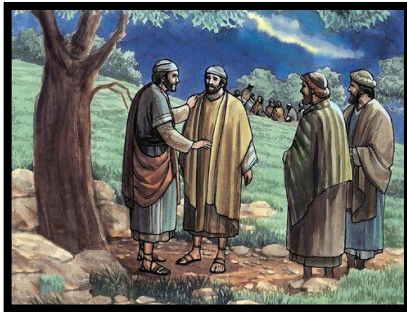

Jeesus saapui opetuslastensa kanssa Getsemane-nimiseen paikkaan. Hän pyysi heitä jäämään aloilleen, koska Jeesus aikoi mennä toisaalle rukoilemaan. Mukaan hän kuitenkin otti Pietarin, Jaakobin ja Johanneksen. Murhe tulevasta alkoi ahdistaa

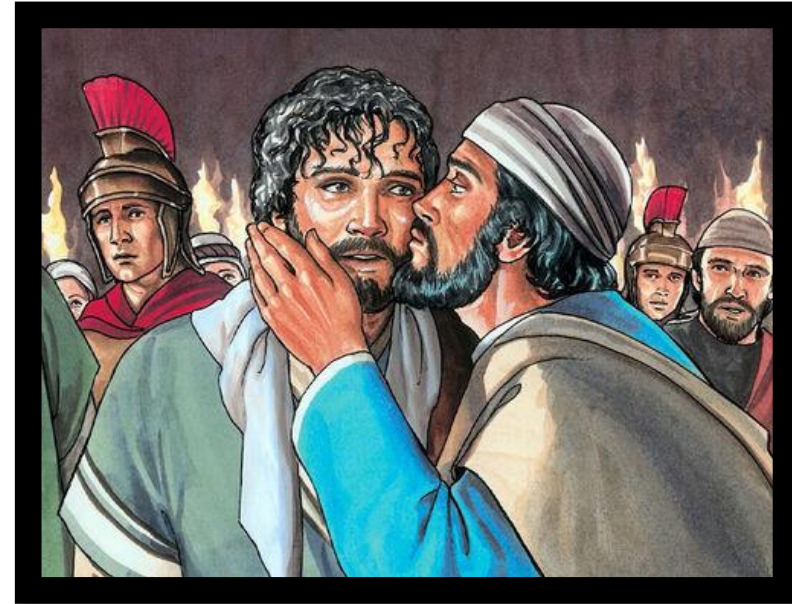
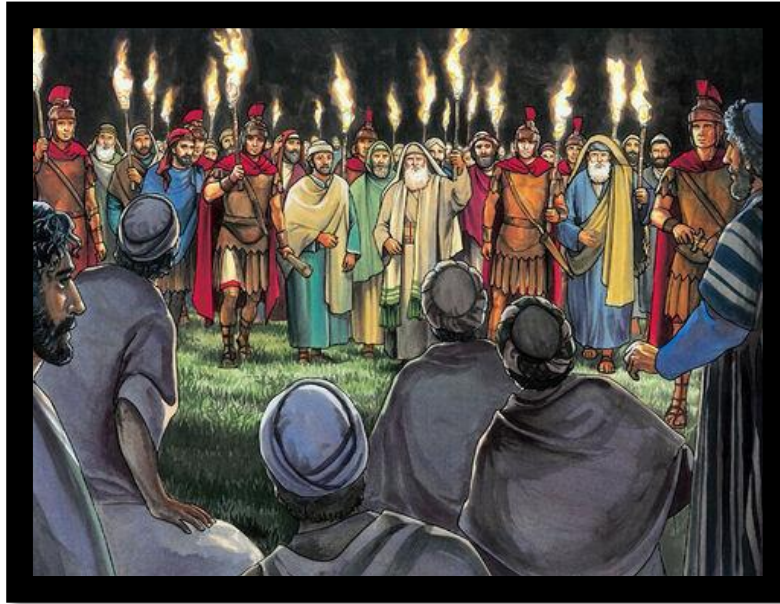
Jeesusta, ja hän joutui tuskan valtaan. Jeesus pyysi opetuslapsiaan valvomaan kanssaan. Sitten Jeesus meni sivummalle, heittäytyi maahan kasvoilleen ja rukoili: *"Isä, jos se on mahdollista, niin menkään tämä malja minun ohitseni. Mutta ei niin kuin minä tahdon, vaan niin kuin sinä."* Kun Jeesus palasi opetuslasten luo, he olivat jo nukahtaneet. Jeesus herätti heidät ja sanoi Pietarille: *"Rukoilkaa, ettette joutuisi kiusaukseen."* Jeesus palasi rukoilemaan, mutta hetken kuluttua palatessaan opetuslapset olivat taas nukahtaneet. Jeesus herätti opetuslapset uudestaan ja kertoi heille, että hetki on tullut: *"Ihmisen Poika annetaan syntisten käsiin. Minun kavaltajani on jo lähellä."*

"Tahtoa ihmisellä on, mutta luonto on heikko."

Matt. 26:41

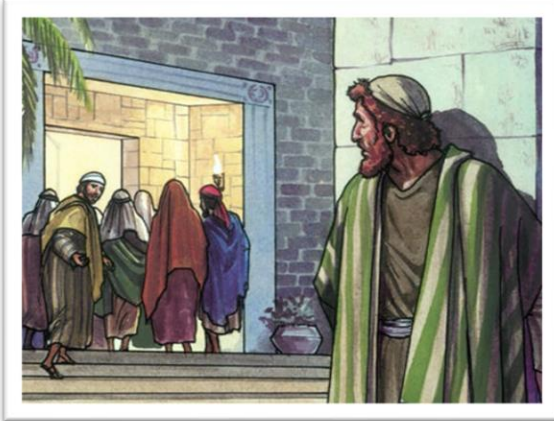
Kun Jeesus vielä puhui, Juudas saapui yhdessä miekoin ja seipäin aseistautuneen väkijoukon kanssa. He olivat ylipappien ja kansan vanhimpien lähettämiä. Juudas oli sopinut miesten kanssa merkistä, jolla Jeesus tunnistettaisiin ja voitaisiin ottaa kiinni: kavaltaja suutelisi Jeesusta. Kun miehet saapuivat Jeesuksen luokse, Juudas antoi tämän merkin. Tähän Jeesus vastasi: *"Ystävä, tätä varten sinä olet tullut."* Jeesus tultaisiin nyt vangitsemaan; Jumalan suunnitelma eteni.

Miehet astuivat lähemmäs Jeesusta, kävivät häneen käsiksi ja vangitsivat hänet. Jotkut opetuslapsista ryhtyivät vastarintaan vetämällä miekkansa esiin, yksi heistä myös iski eräältä korvan irti. Jeesus kuitenkin käski hänen panna miekkansa tuppeen; hän nimittäin voisi halutessaan pyytää legioonittain enkeleitä avukseen. Tällöin eivät kuitenkaan kävisi toteen profetiat, joiden mukaan näin kuuluu tapahtua. Jeesus sanoi miesjoukolle, kuinka hän on ollut joka päivä opettamassa temppelissä, eikä häntä ole otettu kiinni. Tästä huolimatta he tulevat nyt väkijoukolla asein varustautuneina kuin rosvon kimppuun. Tämä kaikki kuitenkin tapahtuu, jotta kirjoitukset kävisivät toteen.

"Joka miekkaan tarttuu, se miekkaan kaatuu."

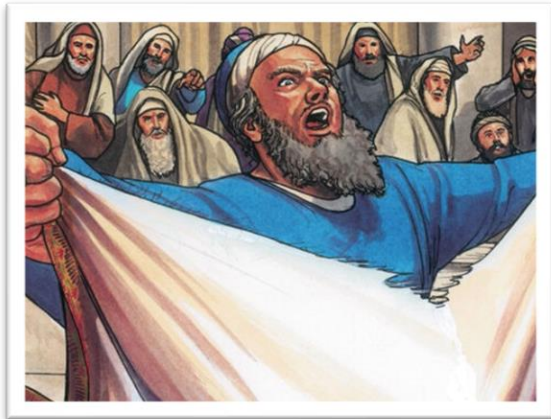
Matt. 26:52

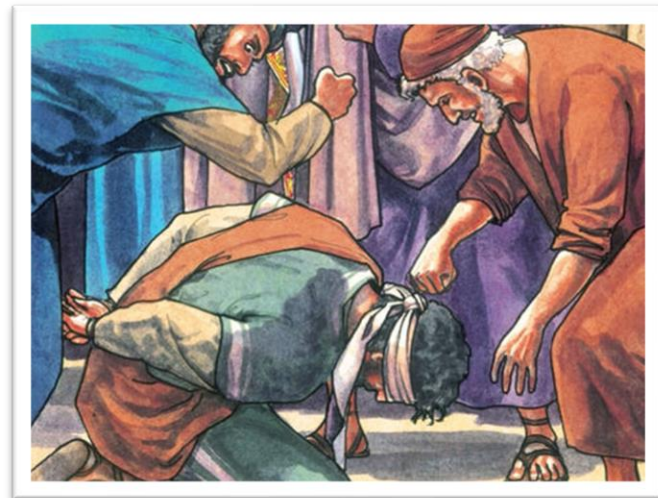
Opetuslapset pakenivat tilanteesta ja jättivät Jeesuksen. Vangitsijat lähtivät viemään häntä ylipappi Kaifaksen luo, minne muut lainopettajat ja kansan vanhimmat olivat kokoontuneet. Opetuslapsista Pietari seurasi jonkin matkan päästä joukon perässä aina ylipapin pihaan saakka, koska hän halusi tietää, kuinka kaikki päättyisi. Hän sulautui palvelusväen joukkoon. Ylipapit ja koko neuvosto koettivat saada Jeesusta vastaan väärää todistusta, jotta saataisiin syy surmata hänet. Väriä todistajia ilmeni,

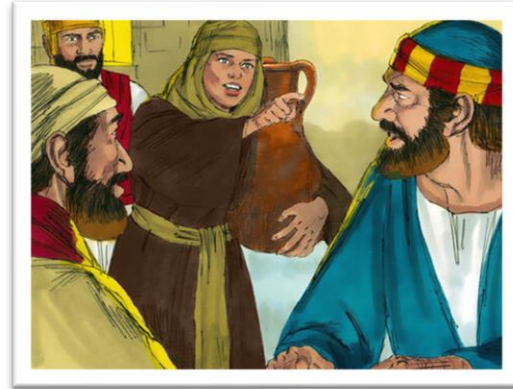

mutta ei yhtään oikeaa. Lopulta esiin astui kaksi miestä, jotka väittivät Jeesuksen sanoneen, että hän voisi hajottaa Jumalan temppelin ja rakentaa sen uudelleen kolmessa päivässä. Ylipappi kehotti Jeesusta vastaamaan syytöksiin, mutta hän pysyi vaiti. Edelleen ylipappi jatkoi: *"Vannotan sinua Jumalan nimessä: oletko sinä Messias, Jumalan poika?"* Tähän Jeesus vastasi: *"Itsepä sen sanoit. Saatte nähdä Ihmisen Pojan istuvan Voiman oikealla puolella."* Ylipappi raivostui Jeesuksen sanoista:

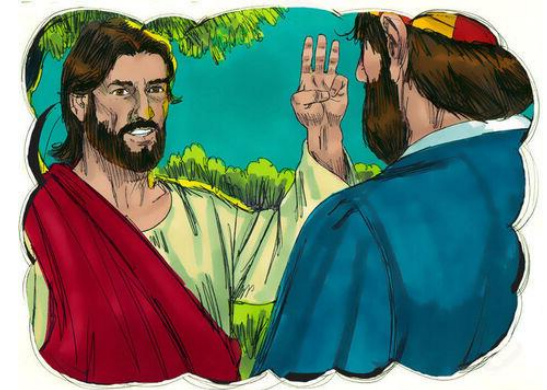
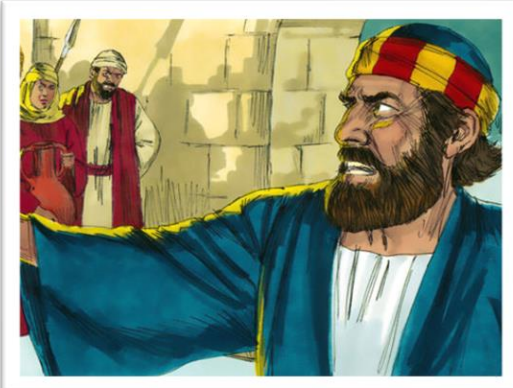
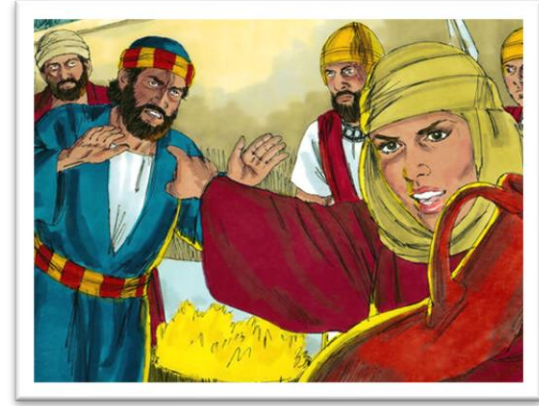

"Hän herjaa Jumalaa. Enempää todistajia ei tarvita! Mitä mieltä olette?" Neuvosto antoi vastauksensa: *"Hän on ansainnut kuoleman."* He sylkivät Jeesusta kasvoihin, löivät häntä ja pilkkasivat. *"Profetoi, Messias, sano kuka sinua löi!"*

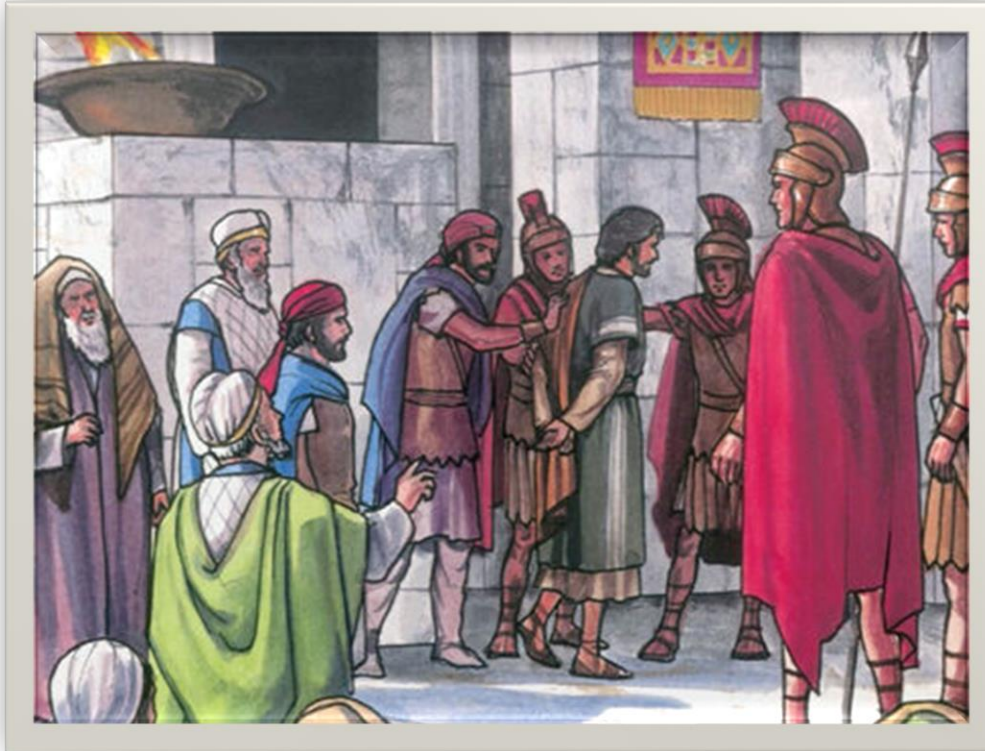

Pietari istui pihalla. Hänen luokseen tuli palvelustyttö, joka tunnisti Pietarin: *"Sinä olet ollut Jeesuksen seurassa."* *"En tiedä mistä puhut."* Pietari vastasi, ja siirtyi portille päin. Seuraavaksi toinen palvelustyttö tuli Pietarin luokse ja sanoi samaa: *"Tämä mies oli nasaretilaisen Jeesuksen seurassa."* *"Minä en tunne sitä miestä."* Pietari edelleen vastasi. Hetken kuluttua useampi henkilö tuli Pietarin luokse ja totesi samaa: hän kuuluu varmasti Jeesuksen joukkoihin. Tähän Pietari vastasi jo kovin viihaisesti: *"Minä en tunne sitä miestä!"* Samassa kukko lauloi, ja Pietari oli kieltänyt Jeesuksen kolmesti – aivan kuten Jeesus oli aikaisemmin kertonut tapahtuvan. Pietari meni ulos ja puhkesi katkeraan itkuun.

JEEBUS LUOVUTETAAN PILATUKSELLE

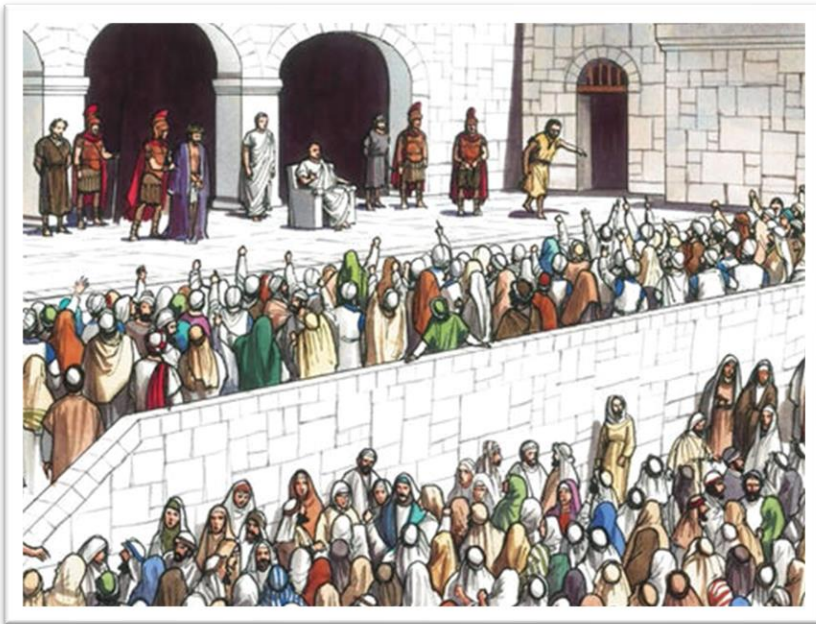

Varhain aamulla ylipapit ja kansan vanhimmat kokoontuivat sopiakseen keskenään Jeesuksen surmaamisesta. Jeesus köytettiin ja vietiin pois: hänet luovutettiin maaherra Pilatukselle. Kun Juudas, Jeesuksen kavaltaja, näki tapahtumat, hän katui. Juudas vei kavaltamisesta palkkiokseen saamansa 30 hopearahaa takaisin ylipapeille ja vanhimmille: *”Tein väärin, kavalsin viattoman veren.”* Mutta hänelle vastattiin: *”Mitä se meitä liikuttaa? Omapa on asiasi.”* Silloin Juudas paiskasi rahat temppeliin, meni pois – ja hirttäytyi. Ylipapit keräsivät rahat ja totesivat niiden olevan verirahoja, eikä niitä siksi voitu laittaa temppelirahastoon. Niinpä rahat päätettiin käyttää pellon ostamiseksi muukalaisten hautapaikaksi. Vielä nykyäänkin paikkaa kutsutaan Veripelloksi. Näin oli käynyt toteen profeetta Jeremian sana siitä, kuinka he israelilaisten puolesta olivat arvioineet tämän miehen hinnaksi 30 hopearahaa.

Jeesus vietiin Pilatuksen eteen, joka kysyi: *”Oletko sinä juutalaisten kuningas?”* Tähän Jeesus vastasi: *”Sinäpä sen sanoit.”* Ylipappien ja vanhimpien syyttäessä häntä, Jeesus ei vastannut mitään. *”Etkö kuule, miten raskaita todisteita he esittävät sinusta?”* Jeesus pysyi kuitenkin vaiti, mikä ihmetytti Pilatusta.

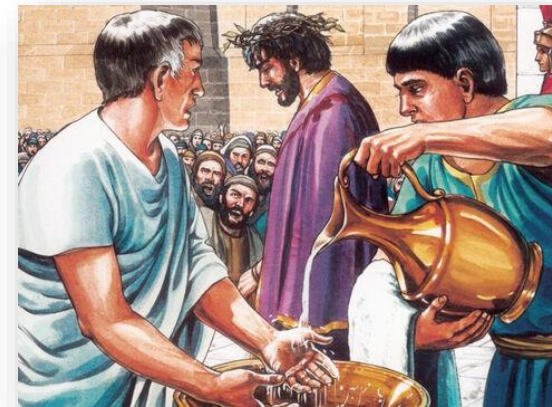
Tapana oli, että juhlien aikaan maaherra saattoi päästää vapaaksi yhden vangin, jonka väkijoukko sai valita. Vankien joukossa oli nyt myös Barabbas-niminen mies. Pilatus kysyi väkijoukolta, kenet hänen pitäisi vapauttaa: *”Kumman haluatte? Haluatteko Barabbaksen vai Jeesuksen, jota Kristukseksi kutsutaan?”* Väkijoukko vastasi ylipappien ja vanhimpien yllyttäminä: *”Barabbaksen!”*

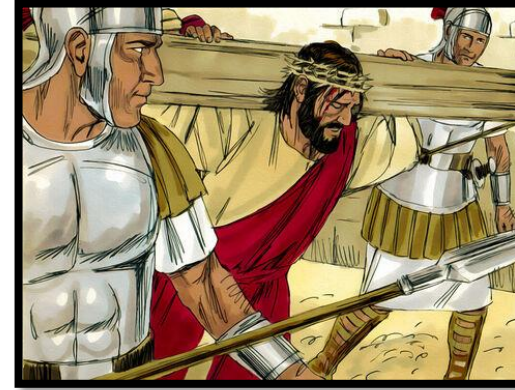
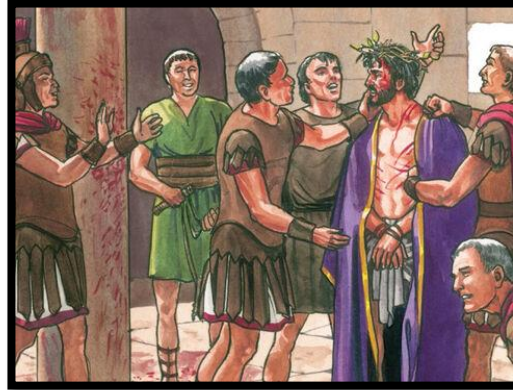
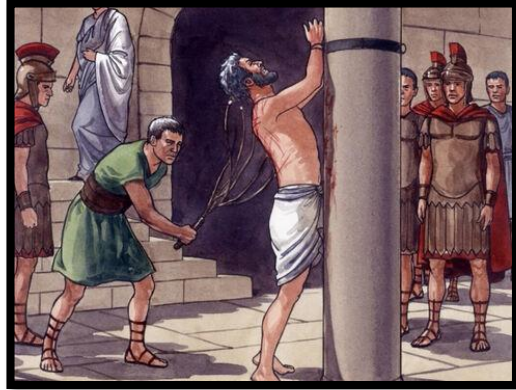
Pilatus kysyi edelleen: *”Mitä minä sitten teen Jeesukselle, jota Kristukseksi kutsutaan?”*

”Ristiinnaulittakoon!” väkijoukko huusi.

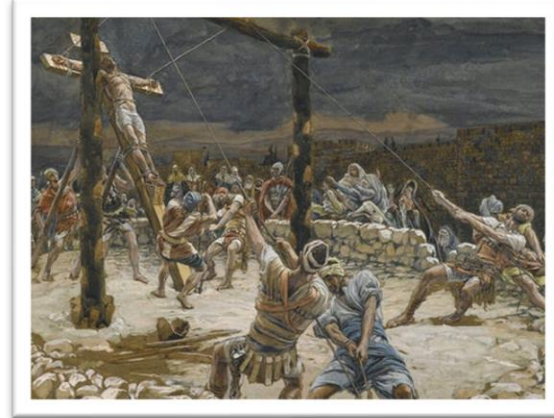
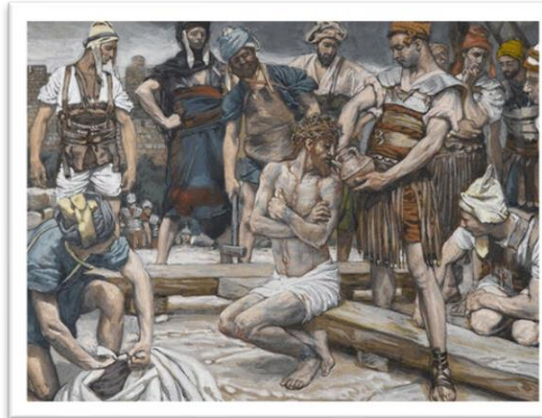
Pilatus yritti vielä kyseenalaistaa väkijoukon tahtoa, koska hän tiesi, ettei Jeesus ollut oikeasti syyllinen, vaan toimitettu hänen käsiinsä kateuden vuoksi. Myös Pilatuksen vaimo välitti tälle sanan: *”Älä tee mitään sille pyhälle miehelle. Näin hänestä viime yönä pahaä unta.”* Kansa kuitenkin janoi verta metelin vain yltyessä, eikä Pilatus kyennyt perääntymään. Hän pesi kätensä ja sanoi: *”Minä olen syytön tämän miehen vereen. Tämä on teidän asianne.”* Jeesus ruoskittiin ja luovutettiin ristiinnaulittavaksi.

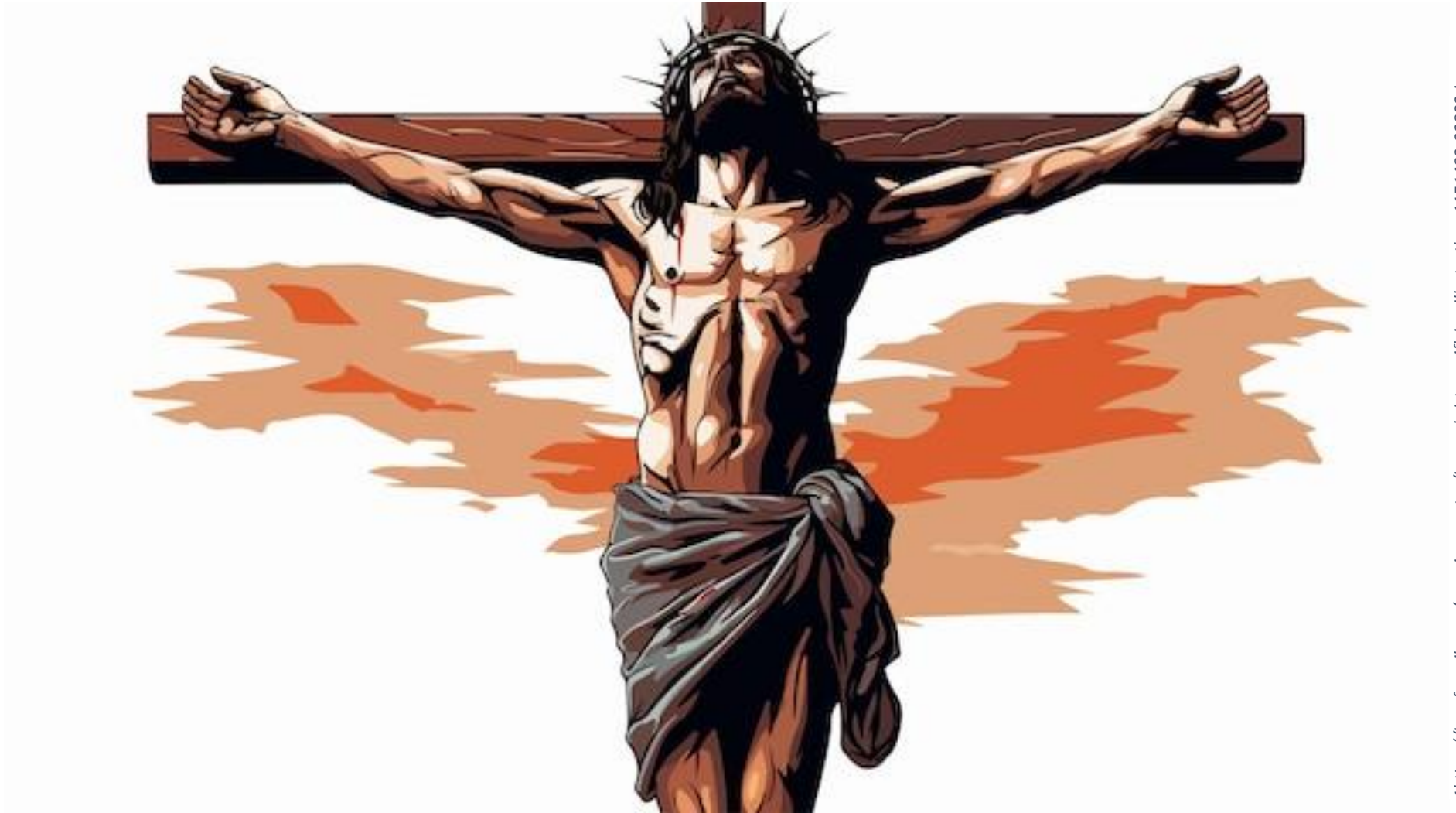

Sotilaat veivät Jeesuksen sisälle palatsiin. Siellä Jeesus riisuttiin, hänet puettiin punaiseen viittaan ja orjantappuroista väännettyyn kruunuun. Käteen hänelle annettiin ruokokeppi ilmentämään kuninkaan sauva. Seuraavaksi paikalla ollut sotaväki polvistui ivallisesti Jeesuksen eteen: *"Ole tervehditty, juutalaisten kuningas!"* Sotilaat sylkivät hänen päälleen, ottivat Jeesukelta kepin ja löivät häntä sillä. Tämä jälkeen Jeesus jälleen riisuttiin ja puettiin omiin vaatteisiinsa. Sotilaat lähtivät viemään Jeesusta ristiinnaulittavaksi.

Matkalla he kohtasivat erään kyreneläisen Simonin, joka pakotettiin kantamaan Jeesuksen ristiä. Lopulta he saapuivat Golgatalle – Pääkallonpaikalle. Siellä Jeesukselle vielä tarjottiin kivunlievitykseen viiniä, mutta siihen oli sekoitettu sappea, eikä viiniä voinut juoda. Tämän jälkeen Jeesus ristiinnaulittiin. Samaan paikkaan ristiinnaulittiin samalla kaksi rosvoa.

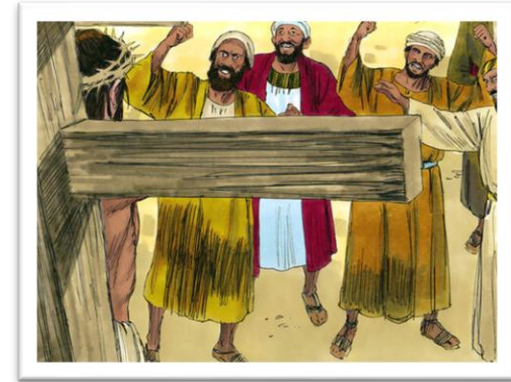
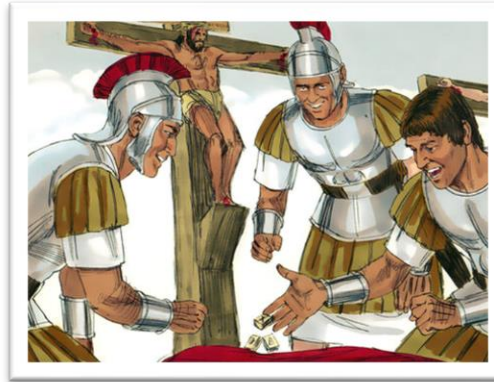

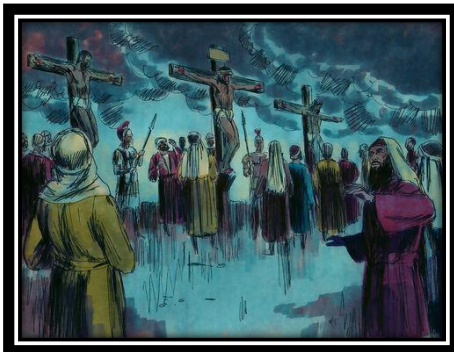
[1https://img.freepik.com/premium-vector/jesus-christ-crucifixion-illustration_1151483-32802.jpg](https://img.freepik.com/premium-vector/jesus-christ-crucifixion-illustration_1151483-32802.jpg)

JEESSUS RISTILLÄ

Vartijat jakoivat Jeesuksen vaatteet keskenään heittämällä niistä arpaa. Jeesuksen yläpuolelle myös kirjoitettiin teksti "Tämä on Jeesus, juutalaisten kuningas"²⁰, minkä oli tarkoitus kertoa hänen tuomionsa syy. Ohikulkijat pilkkasivat vielä hengissä olevaa Jeesusta: *"Sinähän pystyt hajottamaan temppelin ja rakentamaan sen uudelleen kolmessa päivässä. Pelasta nyt itsesi, jos olet Jumalan Poika. Tule alas ristiltä!"* Samoin ylipapit pilkkasivat Jeesusta: *"Muita hän kyllä on auttanut, mutta itseään hän ei pysty auttamaan. Onhan hän Israelin kuningas, tulkoon nyt ristiltä alas! Silloin me uskomme häneen."* Myös Jeesuksen molemmille puolille ristiinnaulitut rosvot pilkkasivat häntä.

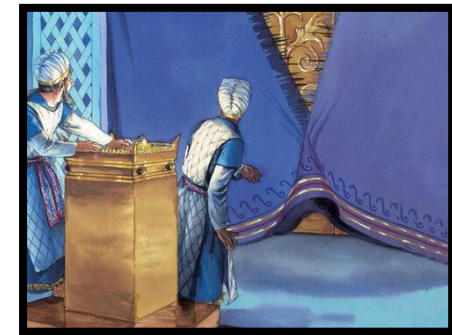

Mutta keskipäivällä, kuudennen tunnin aikaan, pimeys peitti maan. Tätä kesti yhdeksänteen tuntiin saakka, jolloin Jeesus huusi: *"Jumalani, Jumalani, miksi hylkäsit minut?"* Eräs paikalla ollut haki sienen, jonka kastoi hapanviiniin, ja tarjosi tätä Jeesukselle juotavaksi. Tällöin Jeesus huusi taas kovalla äänellä, ja antoi henkensä. Samaan aikaan temppelin väliverho repesi kahtia.

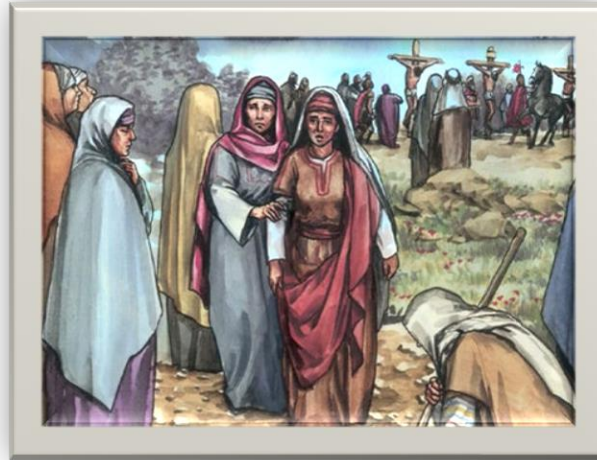
"Maa vavahteli, kalliot halkeilivat, haudat aukenivat, ja monien poisnukkuneiden pyhien ruumiit nousivat ylös."

Matt. 27:51-52

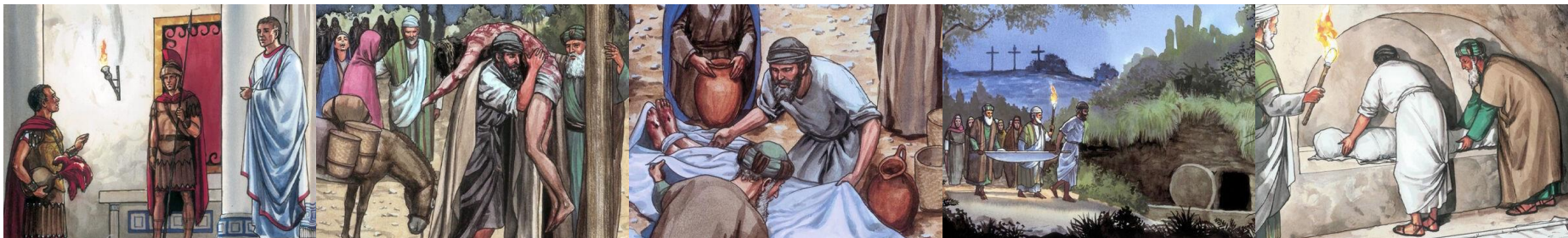

²⁰ Jeesuksen ristiinnaulitsemista koskevissa kuvauksissa esiintyy Jeesuksen yläpuolella usein lyhenne "I.N.R.I.", joka tulee sanoista *Jesus Nazarenus, Rex Iudaeorum*. Tämä on latinaa ja tarkoittaa "Jeesus Nasaretilainen, juutalaisten kuningas".

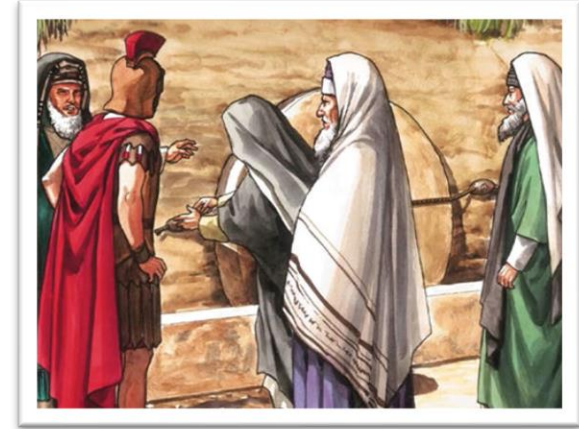
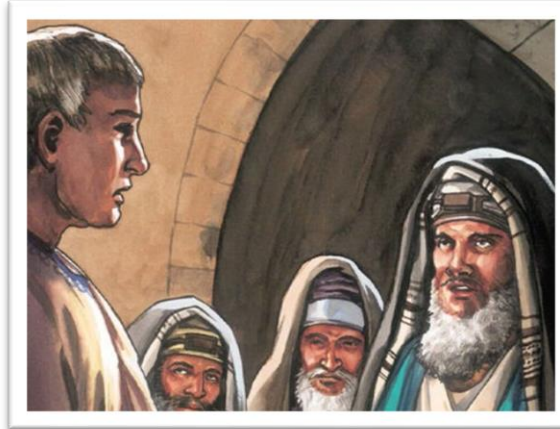
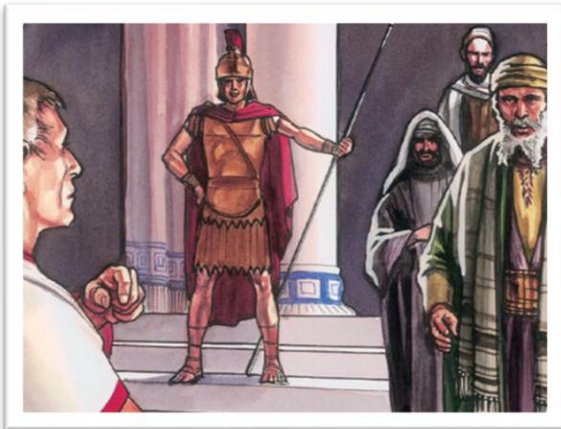
Kun sadanpäällikkö ja Jeesusta vartioineet miehet näkivät tämän kaiken, he pelästyivät ja sanoivat: *”Tämä oli todella Jumalan Poika!”* Jonkin matkan päässä oli myös naisia, jotka olivat Galileasta lähtien kulkeneet Jeesuksen mukana ja seuranneet häntä. Heidän joukossaan olivat Jaakobin ja Joosefin äiti Maria, Sebedeuksen poikien äiti sekä Magdalan Maria.

Illalla paikalle tuli eräs Joosef, rikas arimatialainen, joka oli Jeesuksen seuraaja. Hän meni Pilatuksen puheille ja pysyi Jeesuksen ruumista itselleen, mihin Pilatus suostui. Joosef palasi Jeesuksen ruumiin luokse ja kääri sen pellavavaatteeseen. Kääritytty ruumis pantiin kalliohautaan, jonka Joosef oli äskettäin hakkauttanut itselleen. Hautakammion ovelle vieritettiin suuri kivi.

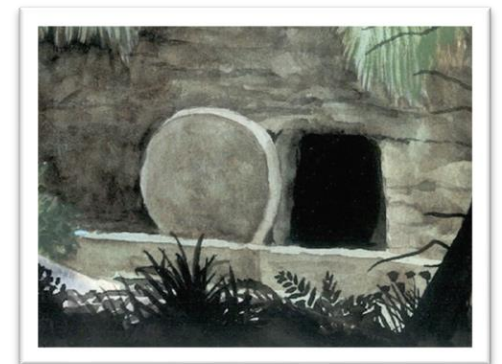

Seuraavana päivänä ylipapit ja fariseukset lähtivät Pilatuksen luokse. He kertoivat Pilatukselle, mitä Jeesus oli aiemmin sanonut: *"Eläessään tuo villitsijä ilmoitti nousevansa kuolleista kolmen päivän kuluttua."* He pyysivät siksi Pilatusta vartioimaan hautaa tämän ajan, jotta opetuslapset eivät pääsisi haudan luokse varastamaan ruumista ja ilmoittamaan kansalle, kuinka Jeesus on noussut kuolleista. Pilatus vastasi pyyntöön myöntävästi. Haudan kivi sinetöitiin ja sen eteen asetettiin vartio.

YLÖSNOUSEMUS

Sapatin päätyttyä eli viikon ensimmäisen päivän koittaessa, Magdalan Maria tuli toisen Marian kanssa katsomaan hautaa. Yhtäkkiä maa alkoi vavahdella ja järistä, sillä Herran enkeli laskeutui taivaasta. Enkeli tuli haudalle ja vieritti kiven pois sen edestä. Vartijat säikähtivät niin paljon, että he kaatuivat maahan kuin kuolleet. Kirkkaana hohtanut enkeli kääntyi naisten puoleen ja sanoi: *"Älkää pelätkö. Minä tiedän, että te etsitte ristiinnaulittua Jeesusta. Ei hän ole täällä, hän on noussut kuolleista, niin kuin itse sanoi. Jeesus menee edellänne Galileaan, siellä te näette hänet."* Naiset lähtivät heti yhtä aikaa peloissaan ja riemuissaan viemään sanaa Jeesuksen opetuslapsille. Matkalla Jeesus tuli kuitenkin naisia vastaan ja tervehti heitä. Naiset menivät hänen luokseen, syleilivät hänen jalkojaan ja kumarsivat häntä. Jeesus sanoi naisille: *"Älkää pelätkö! Menkää sanomaan veljilleni, että heidän pitää lähteä Galileaan. Siellä he näkevät minut."*

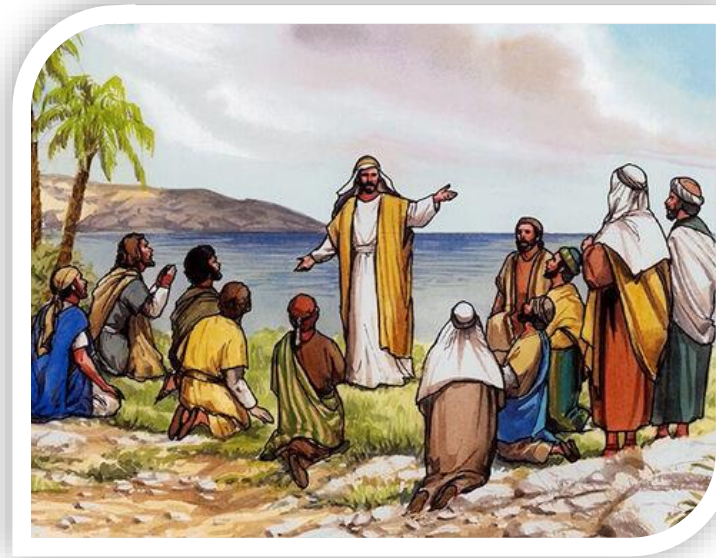

Kun naiset olivat matkalla, muutamat vartiomiehistä menivät kaupunkiin kertomaan ylipapeille kaiken tapahtuneesta. Ylipapit ja vanhimmat neuvottelivat keskenään, minkä tuloksena he päättivät antaa sotilaille paljon rahaa: *”Sanokaa, että hänen opetuslapsensa tulivat yöllä, kun te nukuitte, ja varastivat hänet. Ja jos tämä tulee maaherran tietoon, me kyllä lepytämme hänet ja järjestämme niin, ettei teille koidu ikävyyksiä.”* Sotilaat ottivat rahat vastaan ja toimivat ohjeiden mukaan.

Heidän kertomustaan on juutalaisten keskuudessa levitetty tähän päivään asti.

Matt. 28:15

Kaikki yksitoista opetuslasta lähtivät Galileaan ja nousivat vuorelle, minne Jeesus oli käsenyt heidän mennä. Kun opetuslapset näkivät Jeesuksen, he kumarsivat häntä, vaikka jotkut myös epäilivät. Jeesus tuli heidän luokseen ja puhui heille näin:

"Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni: kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen."

Matt. 28:18-20

Laatinut: Simo Terho (simo.terho@alumni.helsinki.fi)
Raamattu: KR92
Kuvat (ellei toisin mainita): freebibleimages.org